

JAAERVERSLAG 2013

COÖPERATIE FROMFARMERS U.A.

Inhoudsopgave Jaarverslag 2013 Coöperatie FromFarmers U.A.

	<u>Pagina</u>
Bericht van de Raad van Commissarissen	2-3
Verslag van de directie	4-6
Geconsolideerde jaarrekening	
Geconsolideerde balans	7-8
Geconsolideerde winst-en-verliesrekening	9
Overzicht van het totaalresultaat	10
Geconsolideerd kasstroomoverzicht	11
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling in de enkelvoudige en geconsolideerde jaarrekening	12-23
Toelichting op de geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening	24-49
Toelichting op het kasstroomoverzicht	50
Enkelvoudige jaarrekening	
Enkelvoudige balans	51-52
Enkelvoudige winst-en-verliesrekening	53
Grondslagen en toelichting bij de enkelvoudige balans en winst-en-verliesrekening	54-55
Overige gegevens	
Kapitaalbelangen per einde boekjaar	56
Ondertekening van de jaarrekening	57
Aansprakelijkheid	58
Bestemming van het resultaat	58-59
Gebeurtenissen na balansdatum	59
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	60-61

Bericht van de Raad van Commissarissen

Coöperatie FromFarmers had eind 2013 circa 6.300 leden.

De Raad van Commissarissen is het afgelopen jaar acht keer bijeengewoest voor reguliere vergaderingen en er is één extra vergadering gehouden. De drie personen die de Raad van Commissarissen van Coöperatie FromFarmers U.A. vormen, zijn ook lid van de uit zes personen bestaande Raad van Commissarissen ForFarmers B.V.

Door de directie zijn in het afgelopen boekjaar informatiebijeenkomsten georganiseerd voor leden waarin het Vermogen Op Naam (VON) programma is toegelicht. Dit programma is in 2007 opgestart. Naast deze toelichting is ook stilgestaan bij de mogelijke toekomstige scenario's voor de coöperatie. De Raad van Commissarissen is nauw betrokken geweest bij het formuleren van het meest gewenste toekomstscenario voor de coöperatie en haar leden.

De coöperatie moet zich voorbereiden op een toekomst waarin de leden wensen dat er een goed evenwicht wordt gevonden tussen:

- het zorgdragen dat de deelneming ForFarmers haar strategie succesvol verder kan uitrollen;
- het hebben en behouden van zeggenschap over de deelneming ForFarmers;
- het vergroten van de handelbaarheid van de certificaten in ForFarmers;
- het zorgdragen voor een verantwoorde waarde creatie van het bezit van de leden.

In het afgelopen jaar is de Raad van Commissarissen nauw betrokken geweest bij de selectie van de juiste adviseurs, die de directie, Raad van Commissarissen en ledenraad hebben bijgestaan om voorstellen voor te bereiden en op te stellen waarin de bovenstaande vier punten optimaal worden verbonden. De Raad van Commissarissen heeft de voorstellen in november 2013 aan de ledenraad voorgelegd.

De ledenraad heeft in de vergadering van november een principebesluit genomen over de randvoorwaarden, die bij de deelneming ForFarmers moeten worden ingevuld. Dit houdt in het mogelijk maken om in de toekomst de handelbaarheid van de certificaten van ForFarmers over te laten gaan van een handelsplatform naar een openbare beurs.

Dit principebesluit is vervolgens met de leden besproken. De definitieve voorstellen zijn op 6 maart 2014 aan de ledenraad voorgelegd. De definitieve voorstellen hebben betrekking op:

- de invulling van de vitale coöperatie;
- de randvoorwaarden waaronder de handelbaarheid van de certificaten van ForFarmers kan worden vergroot;
- de toekomstige invulling van het VON programma.

Eind 2013 is de directeur van Coöperatie FromFarmers teruggetreden en zijn twee leden van de Raad van Commissarissen tijdelijk belast met de bestuurstaken tot het moment van invoering van de nieuwe statuten. Met deze nieuwe statuten zal de Raad van Commissarissen worden opgeheven. Er wordt een meerhoofdig bestuur benoemd. Het bestuur heeft geen operationele verantwoordelijkheden bij de deelneming ForFarmers. Wij willen de heer Ruumpol bedanken voor al hetgeen hij in de afgelopen jaren heeft gedaan voor de coöperatie en haar deelneming ForFarmers.

De ledenraad zal toezicht houden op het bestuur van Coöperatie FromFarmers en bestaat uit 27 leden.

De jaarrekening van Coöperatie FromFarmers U.A. is door ons als Raad van Commissarissen onderzocht. Ernst & Young Accountants LLP heeft de jaarrekening van de coöperatie gecontroleerd. Op grond van dit onderzoek adviseren wij de ledenraad om de jaarrekening 2013 inclusief de voorgestelde resultaatverdeling en resultaatuitkering vast te stellen. Ook vragen wij de ledenraad decharge te verlenen aan het bestuur voor het gevoerde bestuur en aan de Raad van Commissarissen voor het uitgeoefende toezicht.

Lochem, 24 maart 2014

Namens de Raad van Commissarissen

De heer J. Markink, voorzitter, tevens tijdelijk belast met bestuurstaken

De heer J.W. Eggink, secretaris/vicevoorzitter, tevens tijdelijk belast met bestuurstaken

Mevrouw J.W. Addink-Berendsen

Verslag van de directie

Het jaar 2013 was voor Coöperatie FromFarmers en haar deelneming ForFarmers B.V. een jaar waarin zeer veel activiteiten zijn ondernomen.

De deelneming ForFarmers heeft haar naam gewijzigd van ForFarmers Group B.V. naar ForFarmers B.V. De deelneming heeft zich in het afgelopen jaar volledig gericht op het integreren van de acquisities uit 2012, zijnde Hendrix UTD en BOCM PAULS in de ForFarmers organisatie. Daarnaast zijn de verkooptransacties van Cefetra en Probroed afgewikkeld. ForFarmers heeft zich ontwikkeld tot marktleider in de mengvoersektor in Europa. In 2013 stond de volumeontwikkeling met name in Nederland onder druk. In Groot-Brittannië ontwikkelde zowel de afzet als de marge zich positief ten opzichte van het jaar ervoor. In Duitsland stond met name de marge onder druk. In België compenseerde de volumegroei de margedruk.

Een belangrijk aandachtspunt in het afgelopen jaar alsook voor de toekomst is de financiële positie van de klanten van de deelneming ForFarmers B.V. De bereidheid van de banken om de groei in de agrarische sector te financieren neemt af.

Coöperatie FromFarmers realiseerde in 2013 een financieel resultaat van € 22,2 miljoen. Voorgesteld wordt van dit resultaat € 9,1 miljoen uit te keren en het resterende deel ad € 13,1 miljoen toe te voegen aan de overige reserves. Door de toevoeging aan de reserves wordt de vermogensstructuur verder verbeterd.

Het grootste gedeelte van het vermogen van de coöperatie wordt in tien jaar op naam van de leden gezet. Met ingang van 8 november 2010 zijn voerequivalenten, participatierekeningen en certificaten ForFarmers B.V. verhandelbaar op een handelsplatform en kunnen participatierekeningen worden geconverteerd in certificaten ForFarmers B.V. In 2013 is € 27,8 miljoen toegevoegd aan de participatiereserve en is voor € 25,7 miljoen participatierekeningen geconverteerd. Het saldo van de participatiereserve bedraagt ultimo 2013 € 145,6 miljoen.

Het percentage in de deelneming ForFarmers B.V. is in 2013 gewijzigd. Samen met de leden had Coöperatie FromFarmers ultimo 2013 78,6% van de certificaten. De Coöperatie FromFarmers heeft ultimo 2013 74,1% van de certificaten (2012: 82,5%).

In 2013 is veel tijd besteed om in bijeenkomsten met de leden het Vermogen Op Naam programma dat in 2007 is gestart opnieuw in detail uit te leggen. Ook de werkwijze van het handelsplatform, waarop in voerequivalenten, participatierekeningen en in certificaten van ForFarmers kan worden gehandeld, is opnieuw onder de aandacht van de leden gebracht.

Vitale Coöperatie

In het afgelopen jaar heeft een intensieve gedachten wisseling plaatsgevonden met de leden over de toekomst van de coöperatie en is gediscussieerd over de vraag onder welke condities de ledenraad akkoord zou kunnen gaan met de overgang van de verhandelbaarheid van de certificaten van ForFarmers op het handelsplatform bij Van Lanschot naar een openbare beurs.

De ledenraad heeft in november 2013 een principebesluit genomen ten aanzien van de randvoorwaarden.

Deze randvoorwaarden zijn:

- *Samenstelling Raad van Commissarissen*

Coöperatie FromFarmers krijgt voor vier van de zes commissarissen van ForFarmers B.V. een aanbevelingsrecht zolang de coöperatie meer dan 50% van het stemrecht heeft. Indien de coöperatie meer dan 20% en minder dan 50% van het stemrecht heeft, geldt het aanbevelingsrecht voor drie leden.

- *Oligarchische rechten*

Het betreft hier bepalingen in de statuten van ForFarmers B.V. waarin bepaalde bijzondere bevoegdheden worden gegeven aan het bestuur, de Raad van Commissarissen en/of aan houders van een bijzonder aandeel (prioriteit). Goedkeuringsbesluiten van de Raad van Commissarissen voor de uitgifte van aandelen dienen te worden genomen met een driekwart meerderheid. In de statuten wordt verder vastgelegd dat genoemde besluiten alleen door de algemene vergadering genomen kunnen worden als de voorgeschreven procedure is gevolgd. Daarnaast kunnen aanvullend in reglementen ook afspraken worden vastgelegd.

- *Prioriteitsaandeel*

Dit houdt in dat Coöperatie FromFarmers zeggenschap heeft en houdt over belangrijke onderwerpen. Met het prioriteitsaandeel heeft ze namelijk bijzondere permanente zeggenschapsrechten op vooraf vastgelegde punten, zoals:

- aanbevelingsrecht voor een aantal leden van de Raad van Commissarissen;
- profiel Raad van Commissarissen;
- reglement klankbordgroepen;
- statutenwijziging of bepaalde artikelen in de statuten bij statutenwijziging;
- juridische fusie en/of splitsing;
- besluiten over grote (des)investeringen, fusies, overnames, samenwerkingsvormen en verandering van identiteit of karakter van ForFarmers B.V.;
- verplaatsen hoofdkantoor buiten Oost-Nederland;
- zolang Coöperatie FromFarmers meer dan 50% aandeel heeft, is er ook zeggenschapsrecht over de invulling van de rol van de voorzitter van de Raad van Commissarissen.

Het prioriteitsaandeel vervalt zodra het stemrecht van de coöperatie lager is dan 20%.

- *Preferente beschermingsaandelen*

Deze beschermingsaandelen moeten een ongewenste overname voorkomen, evenals ongewenste aanpassingen in de structuur van de vennootschap. Samengevat komt het erop neer dat een nieuw te vormen zelfstandige stichting met een onafhankelijk bestuur de mogelijkheid heeft om tijdelijk (maximaal 2 jaar) -middels het bezit van de uitgegeven preferente beschermingsaandelen- een meerderheid van het stemrecht op de algemene vergadering te verkrijgen en uit te oefenen.

Definitieve besluitvorming over de overgang van handelsplatform naar openbare beurs dient plaats te vinden in een algemene vergadering van ForFarmers B.V.

Vooruitblik

Het bestuur heeft ook nieuwe afspraken met de ledenraad gemaakt over het invullen van het Vermogen Op Naam programma voor de komende jaren. De besluiten zijn in maart 2014 genomen. De hoofdpunten van deze afspraken zijn:

- over de jaren 2014 tot en met 2017 worden minder certificaten op de participatierekeningen bijgeschreven per benut voerequivalent. De coöperatie zal op deze wijze certificaten blijven bezitten en daarmee stemrecht kunnen uitoefenen;
- voerequivalenten blijven na 2017 in gewijzigde vorm in gebruik. De voerequivalenten worden gebruikt om resultaten van de coöperatie te kunnen verdelen.

De Coöperatie FromFarmers ontwikkelt financieringsmogelijkheden voor jonge boeren om in de toekomst investeringen in voerequivalenten te kunnen doen.

Gezien de activiteiten van de coöperatie zullen er geen significante investeringen in materiele vaste activa worden gedaan. De leden zelf bepalen door conversie van de participatierekening naar certificaten wat het aandeel van de coöperatie is in ForFarmers B.V.

Ultimo 2013 is het bestuur (de directie) gewijzigd. De heer Ruumpol is teruggetreden en de bestuurstaken worden tijdelijk (vanaf 1 januari 2014) waargenomen door de heren Eggink en Markink. De personele unie tussen de directie van FromFarmers en de deelneming ForFarmers zal niet worden gecontinueerd. In de toekomst kan het bestuur in overleg met de agendacommissie kandidaten voor bestuursvacatures aan de ledenraad voorstellen. De leden van het bestuur worden benoemd voor een periode van maximaal vier jaar. Een lid van het bestuur kan maximaal twee keer worden herbenoemd.

Wij willen de heer Ruumpol bedanken voor al hetgeen hij in de afgelopen jaren heeft gedaan voor de coöperatie en haar deelneming ForFarmers.

Het bestuur heeft nadere afspraken gemaakt met ForFarmers ten aanzien van de diensten die van de organisatie worden afgenomen en de daarbij horende kosten. Aan de ledenraad zijn voorstellen voorgelegd over de financiering voor de toekomst van de coöperatie en het invullen van het concept van de vitale coöperatie.

Lochem, 24 maart 2014

De heer J.W. Eggink, voorzitter bestuur a.i.

De heer J. Markink, bestuurder a.i.

Geconsolideerde jaarrekening

In € x 1.000

ACTIVA	<u>31.12.2013</u>	<u>31.12.2012</u>
VASTE ACTIVA		
Immateriële vaste activa		
Goodwill	41.516	34.499
Overige immateriële vaste activa	12.796	15.548
(1)	<u>54.312</u>	<u>50.047</u>
Materiële vaste activa		
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	91.877	95.694
Machines en installaties	72.041	73.374
Andere bedrijfsmiddelen	23.137	19.345
In uitvoering	9.406	5.316
Niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar	5.930	6.314
(2)	<u>202.391</u>	<u>200.043</u>
Financiële vaste activa		
Deelnemingen	(3) 712	2.072
Vorderingen	(4) 5.503	11.387
Latente belastingen	(4) 14.969	19.113
	<u>21.184</u>	<u>32.572</u>
Totaal vaste activa	277.887	282.662
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorraden	(5) 99.977	111.436
Vorderingen		
Handelsdebiteuren	(6) 222.455	239.637
Belastingen en sociale premies	(7) 7.559	10.114
Overige vorderingen en overlopende activa	(8) 19.005	91.196
	<u>249.019</u>	<u>340.947</u>
Liquide middelen	(9) 146.870	81.169
Totaal vlottende activa	<u>495.866</u>	<u>533.552</u>
TOTAAL ACTIVA	<u><u>773.753</u></u>	<u><u>816.214</u></u>

In € x 1.000

PASSIVA		<u>31.12.2013</u>	<u>31.12.2012</u>
GROEPSVERMOGEN			
Eigen vermogen	(10)	250.000	266.097
Aandeel van derden	(11)	91.807	60.761
		<u>341.807</u>	<u>326.858</u>
VOORZIENINGEN			
Pensioenen	(18)	59.299	65.854
Reorganisatie	(12)	653	1.395
Latente belastingen	(12)	16.251	20.863
Bodemsanering	(12)	2.176	2.740
Overige	(12)	7.224	6.666
		<u>85.603</u>	<u>97.518</u>
LANGLOPENDE SCHULDEN			
Schulden aan kredietinstellingen	(17)	128.490	155.409
Overige schulden		761	859
	(13)	<u>129.251</u>	<u>156.268</u>
KORTLOPENDE SCHULDEN			
Schulden aan leveranciers		101.545	105.640
Schulden aan kredietinstellingen	(14)	27.099	30.658
Belastingen en sociale premies	(15)	10.645	10.928
Overige schulden en overlopende passiva	(16)	77.803	88.344
		<u>217.092</u>	<u>235.570</u>
TOTAAL PASSIVA		<u><u>773.753</u></u>	<u><u>816.214</u></u>

Geconsolideerde winst-en-verliesrekening

in € x 1.000

		2013	Pro forma 2012 *	2012
Omzet	(21)	2.624.891	2.564.270	6.617.323
Kortingen		68.099	66.356	55.805
Netto omzet		<u>2.556.792</u>	<u>2.497.914</u>	<u>6.561.518</u>
Kosten van grond- en hulpstoffen		2.169.315	2.097.021	6.219.439
Brutowinst		<u>387.477</u>	<u>400.893</u>	<u>342.079</u>
Overige bedrijfsopbrengsten		7.473	8.330	8.058
Bedrijfsopbrengsten	(22)	<u>394.950</u>	<u>409.223</u>	<u>350.137</u>
Personeelskosten	(23)	124.466	129.437	109.813
Afschrijvingen	(24)	25.866	23.180	19.420
Overige bedrijfskosten	(25)	202.096	198.596	158.001
Bedrijfslasten		<u>352.428</u>	<u>351.213</u>	<u>287.234</u>
Bedrijfsresultaat		<u>42.522</u>	<u>58.010</u>	<u>62.903</u>
Rentebaten	(26)	2.607	3.088	2.793
Rentelasten	(27)	-4.901	-7.126	-10.262
Financiële baten en lasten		<u>-2.294</u>	<u>-4.038</u>	<u>-7.469</u>
Resultaat voor belastingen		40.228	53.972	55.434
Belastingen	(28)	-11.333	-14.626	-13.133
Resultaat deelnemingen	(29)	1.795	852	13.427
Groepsresultaat na belastingen		<u>30.690</u>	<u>40.198</u>	<u>55.728</u>
Aandeel van derden	(30)	-8.535	-10.489	-12.505
Resultaat na belastingen		<u>22.155</u>	<u>29.709</u>	<u>43.223</u>

* De pro forma cijfers 2012 omvatten de resultaten over het gehele jaar van de coöperatie, ervan uitgaande dat de 2012 transacties (acquisities Hendrix en BOCM PAULS en desinvesteringen Cefetra en Probloed) alle op 1 januari 2012 waren geëffectueerd. Dit betekent dat de resultaten van de acquisities Hendrix en BOCM PAULS over het gehele jaar 2012 zijn opgenomen en dat de resultaten van de desinvesteringen Cefetra B.V. en Probloed B.V. over het gehele jaar 2012 zijn geëlimineerd. Voor een nadere toelichting op deze transacties wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening.

Op de pro forma cijfers 2012 is geen accountantscontrole toegepast.

Overzicht van het totaalresultaat

In € x 1.000	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Resultaat boekjaar na belasting	22.155	43.223
Boeking omrekeningsverschil i.v.m. verkoop	-	-52
Omrekeningsverschil buitenlandse deelneming	-305	230
Actuariële resultaten	-2.958	476
Aanpassing belastingtarief*	-660	-
Overige mutaties	<u>-</u>	<u>74</u>
Totaal rechtstreekse mutaties eigen vermogen (na belastingen)	-3.923	780
Totaalresultaat	<u>18.232</u>	<u>43.951</u>

* Dit betreft de aanpassing van het tarief op de vennootschapsbelasting dat betrekking heeft op de actuariële resultaten.

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

In € x 1.000	2013	2012
Kasstroom uit operationele activiteiten:		
Bedrijfsresultaat	42.522	62.901
Afschrijvingen	25.866	19.322
Mutatie voorzieningen	-10.171	9.836
Vorraden	11.048	-120.090
Vorderingen	10.009	-35.771
Kortlopende schulden, excl.schulden aan kredietinstellingen	-12.323	83.843
Effect deconsolidatie Cefetra	-	39.248
Mutatie werkkapitaal	<u>8.734</u>	<u>-32.770</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	66.951	59.289
Ontvangen rente	2.462	2.906
Ontvangen dividend	1.405	2.590
Betaalde rente	-4.934	-9.711
Betaalde vennootschapsbelasting	-10.997	-6.632
Resultaat andere deelnemingen uit bedrijfsoperaties	-	-304
Kasstroom uit operationele activiteiten	54.887	48.138
Kasstroom uit investeringsactiviteiten:		
Investerings materiële vaste activa	-28.847	-22.775
Desinvesterings materiële vaste activa	400	377
Investerings immateriële vaste activa	-	-641
Investerings financiële vaste activa	-410	-1.487
Desinvesterings financiële vaste activa	4.933	-4.739
Acquisities	-3.851	-130.754
Verkoop groepsmaatschappijen	<u>77.457</u>	<u>-</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	49.682	-160.019
Kasstroom uit financieringsactiviteiten:		
Ontvangsten uit langlopende schulden en bankkrediet	479	119.088
Aflossingen langlopende schulden en bankkrediet	-29.249	-407
Uitgekeerd dividend	-11.905	-6.199
Inkoop van aandelen	<u>2.140</u>	<u>-835</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-38.535	111.647
Netto kasstroom	66.034	-234
Koers-en omrekeningsverschillen op geldmiddelen	<u>-333</u>	<u>-</u>
Toename geldmiddelen	<u>65.701</u>	<u>-234</u>
Liquide middelen per begin boekjaar	81.169	81.403
Liquide middelen per einde boekjaar	146.870	81.169

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling in de enkelvoudige en geconsolideerde jaarrekening

Algemeen

In deze geconsolideerde jaarrekening zijn de financiële resultaten van Coöperatie FromFarmers U.A. (de “coöperatie”) en haar dochterondernemingen opgenomen (gezamenlijk: de “groep”) over het boekjaar dat is geëindigd op 31 december 2013. De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in euro's en alle bedragen zijn afgerond op het naastliggende duizendtal tenzij anders is aangegeven.

De coöperatie heeft zowel de enkelvoudige jaarrekening als de geconsolideerde jaarrekening opgesteld volgens de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

Coöperatie FromFarmers U.A. houdt eind 2013 een belang in ForFarmers B.V. (voorheen ForFarmers Group B.V.) van 74,1% (ultimo 2012: 82,5%).

Eind 2013 is de directeur van Coöperatie FromFarmers teruggetreden en zijn twee leden van de Raad van Commissarissen tijdelijk belast met de bestuurstaken tot de invoering van de nieuwe statuten .

Bij het opmaken van de enkelvoudige winst-en-verliesrekening is artikel 2:402 BW toegepast.

Stelselwijziging

Op haar pensioenregeling in Groot-Brittannië past de groep de vereisten van International Financial Reporting Standards zoals goedgekeurd voor toepassing in de Europese Unie (IFRS-EU) toe. Per 1 januari 2013 is de standaard aangaande pensioenen (IAS 19) gewijzigd. Dit leidt tot een retrospectief toe te passen stelselwijziging. De belangrijkste wijzigingen zijn de opname van het actuariële resultaat in het overzicht totaalresultaat, de berekening van het beleggingsresultaat en de toelichtingsvereisten. Voor de groep zijn de primaire gevolgen het opnemen van een netto actuariële resultaat in het overzicht totaalresultaat over 2012 ten bedrage van € 476 duizend en de afname van het aandeel derden met € 101 duizend, waardoor de personeelskosten over 2012 met € 750 duizend zijn toegenomen.

Pro forma financiële informatie

In de kolom “Pro forma 2012” zijn de resultaten van de verkochte bedrijfsonderdelen Cefetra en Probroed geëlimineerd voor het volledige jaar 2012. Daarnaast omvat deze kolom de resultaten van de coöperatie ervan uitgaande dat de acquisities van Hendrix en BOCM PAULS op 1 januari 2012 waren geëffectueerd. Dit betekent dat voor Hendrix de resultaten van het eerste kwartaal zijn toegevoegd en dat voor BOCM PAULS de resultaten over het eerste halfjaar zijn toegevoegd.

Verwerking verkoop Cefetra B.V. (in vergelijkende cijfers)

Op 27 september 2012 heeft ForFarmers B.V. een overeenkomst gesloten met BayWa AG inzake de overname van de deelneming in Cefetra B.V. Ultimo 2012 had ForFarmers B.V. geen beleidsbepalende invloed meer in Cefetra B.V. Als gevolg hiervan is in de jaarrekening 2012 de balans van Cefetra B.V. niet meegeconsolideerd en is in de balans een vordering op BayWa Dutch Agrico

B.V. (onderdeel BayWa concern) opgenomen inzake de verkoopprijs. In de winst-en-verliesrekening is het resultaat van Cefetra B.V. meegeconsolideerd tot het moment van verlies van beleidsbepalende invloed. Dit betekent dat de resultaten van Cefetra B.V. voor het volledige jaar 2012 nog zijn meegeconsolideerd. Het transactieresultaat op de verkoop van de aandelen Cefetra is in de winst- en-verliesrekening van 2012 verwerkt als onderdeel van het resultaat deelnemingen. In januari 2013 is dit bedrag ontvangen.

Acquisities

De acquisities worden in het lopende boekjaar verantwoord conform de purchase accounting methode. Bij het bepalen van de waarde van de verschillende immateriële activa zijn aannames gedaan omtrent het verloop van klanten, de waarde en het verwacht gebruik van merknamen. De reële waarde van de te onderscheiden materiële vaste activa vereist aannames over de resterende economische en technische levensduur.

Bij de bepaling van de reële waarde van de overgenomen activa en passiva heeft de coöperatie zich met name gericht op:

- De reële waarde van materiële vaste activa
- Te onderscheiden merknamen
- Te onderscheiden klantendatabase
- De reële waarden van overgenomen vorderingen en schulden
- Latente belastingverplichting in relatie tot de geïdentificeerde activa en passiva
- Goodwill

Voor de waardering van de verschillende elementen is gebruik gemaakt van de ondersteuning van onafhankelijke externe en interne experts op het gebied van waarderingvraagstukken, met name ten aanzien van de validatie van de modellen en de waardering van de geïdentificeerde materiële en immateriële activa. De wijze waarop de purchase-price allocation is gedaan is in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke bepalingen voor het opstellen van de jaarrekening.

De onderscheiden activa en passiva categorieën zijn gewaardeerd tegen reële waarde per datum van de acquisitie. Op het moment van opmaken van de jaarrekening zijn de purchase-price allocation berekeningen voor elk van de overnames in het betreffende jaar nog niet definitief. De Nederlandse regelgeving staat toe dat een definitieve verwerking geschiedt voor het einde van het eerste boekjaar dat volgt op het jaar waarin de overname plaatsvindt.

De coöperatie heeft de overgenomen schulden gewaardeerd op reële waarde op het moment van overname.

De verkrijgingsprijs is gelijk aan de totale opgeofferde waarde inclusief de netto schulden. De verkrijgingsprijs is verhoogd met de kosten die direct gerelateerd zijn aan de acquisitie, zoals juridische en andere adviesdiensten.

Consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening worden de financiële gegevens van de coöperatie en haar groepsmaatschappijen per 31 december van het boekjaar opgenomen. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen en vennootschappen waarover beleidsbepalende zeggenschap wordt uitgeoefend. De groepsmaatschappijen worden integraal geconsolideerd vanaf de datum waarop de beleidsbepalende zeggenschap in de groepsmaatschappij is verkregen. De groepsmaatschappijen

worden in de consolidatie opgenomen tot de datum waarop niet langer sprake is van beleidsbepalende zeggenschap. De posten in de geconsolideerde jaarrekening worden volgens uniforme grondslagen van waardering en resultaatbepaling vastgesteld.

Joint ventures worden proportioneel geconsolideerd indien sprake is van gedeelde beleidsbepalende zeggenschap.

Het aandeel van derden in het eigen vermogen en in het resultaat is afzonderlijk in de geconsolideerde jaarrekening tot uitdrukking gebracht.

Fusies en overnames

Een overname wordt volgens de purchase accounting methode in de jaarrekening verwerkt. In geval van een overname wordt de werkwijze gehanteerd zoals beschreven in de toelichting over goodwill. In geval van samensmelting van belangen wordt de pooling of interests methode toegepast. De samengevoegde ondernemingen worden tegen hun boekwaarden verantwoord vanaf het begin van het boekjaar en vergelijkende cijfers worden aangepast alsof de fusie altijd al had plaatsgevonden.

Een belang van derden bij fusie of overname wordt gewaardeerd tegen het proportionele aandeel in de reële waarde van de identificeerbare activa en verplichtingen.

Voor een beschrijving van de overnames verwijzen wij u naar de toelichting op de geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening.

Valuta

De geconsolideerde jaarrekening luidt in euro's, de functionele en presentatievaluta van de coöperatie. De functionele valuta en de presentatievaluta van de coöperatie en de bedrijfsuitoefening in het buitenland zijn niet gewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar. Voor de activiteiten in Groot-Brittannië is het Britse pond de functionele valuta.

Iedere entiteit binnen de groep bepaalt zelfstandig de functionele valuta en de posten in de jaarrekening van iedere entiteit worden gewaardeerd op basis van deze functionele valuta.

Monetaire balansposten in vreemde valuta worden omgerekend tegen de valutakoers op balansdatum. Niet-monetaire balansposten in vreemde valuta, die zijn gewaardeerd op basis van historische kosten, worden omgerekend tegen de valutakoers op transactiedatum. De niet-monetaire balansposten in vreemde valuta, die zijn gewaardeerd op actuele waarde, worden omgerekend tegen de valutakoers geldend op het moment van waardering van de post.

De omzet, kosten en winst van transacties in vreemde valuta worden omgerekend op het moment van de transactie tegen de dan geldende koers.

Koersverschillen die optreden bij de afwikkeling dan wel de omrekening van monetaire posten in vreemde valuta, worden verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Goodwill, die is ontstaan door verwerving van een bedrijfsuitoefening in het buitenland, wordt aangemerkt als actief van de bedrijfsuitoefening in het buitenland en omgerekend tegen de koers per balansdatum.

Op de balansdatum worden de activa en passiva van de bedrijfsuitoefening in het buitenland omgerekend in de presentatievaluta van ForFarmers (Euro) tegen de koers per balansdatum en de baten en lasten in de winst-en-verliesrekening worden omgerekend tegen de gemiddelde koers voor

het jaar. De koersverschillen hieruit voortkomend worden in de wettelijke reserve 'Reserve omrekeningsverschillen' verwerkt. Bij het verkopen van de bedrijfsuitoefening in het buitenland wordt het desbetreffende cumulatieve bedrag van de omrekeningsverschillen (dat was opgenomen in het eigen vermogen) in de winst-en-verliesrekening verantwoord als onderdeel van het resultaat op verkoop.

Reële waarde

De reële waarde van de financiële instrumenten is bepaald met behulp van beschikbare marktinformatie of schattingsmethoden. Bij deze schattingsmethoden wordt de reële waarde benaderd:

- door deze af te leiden uit de reële waarde van zijn bestanddelen of een soortgelijk instrument indien voor de bestanddelen ervan of een soortgelijk instrument wel een betrouwbare reële waarde is aan te wijzen; of
- met behulp van algemeen aanvaarde waarderingmodellen en waarderingstechnieken.

Geamortiseerde kostprijs

De geamortiseerde kostprijs van vorderingen en schulden wordt bepaald door middel van de effectieve-rentemethode, rekening houdend met eventuele afboekingen wegens bijzondere waardeverminderingen of oninbaarheid. In de berekening van de effectieve rentevoet wordt rekening gehouden met agio of disagio op het moment van verkrijging en transactiekosten.

Immateriële vaste activa

Algemeen

Een immaterieel vast actief wordt in de balans opgenomen als:

- het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen die het actief in zich bergt, zullen toekomen aan de coöperatie en
- de kosten van het actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

Uitgaven inzake een immaterieel vast actief dat niet aan de voorwaarden voor activering voldoet (bijvoorbeeld uitgaven van onderzoek en intern ontwikkelde merken, logo's, uitgavenrechten en klantenbestanden) worden rechtstreeks in de winst-en-verliesrekening verantwoord.

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen dan wel de lagere realiseerbare waarde (de hoogste van de bedrijfswaarde en opbrengstwaarde). Het afschrijven van de immateriële vaste activa geschiedt stelselmatig op basis van de geschatte economische levensduur. De economische levensduur en afschrijvingsmethode worden aan het einde van ieder boekjaar opnieuw beoordeeld.

De immateriële vaste activa die zijn verkregen bij de acquisitie van een groepsmaatschappij worden tegen de reële waarde op het verkrijgingstmoment opgenomen.

Goodwill

Het positieve verschil tussen enerzijds de verkrijgingsprijs en anderzijds het aandeel van de coöperatie in de reële waarden van de overgenomen identificeerbare activa en passiva op het moment van overname, wordt in het jaar van verwerving als goodwill geactiveerd, waarna jaarlijks wordt afgeschreven.

Toegestane aanpassingen van de verkrijgingsprijs leiden tot aanpassing van de goodwill. Latere aanpassingen van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva worden verwerkt in de goodwill, mits de wijziging wordt gemaakt voor het einde van het eerste boekjaar dat is aangevangen na de overname. Aanpassingen die na het eerste jaar worden geïdentificeerd, worden verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Overige immateriële vaste activa

De overige immateriële vaste activa zijn opgenomen tegen verkrijgingsprijs, waarna er jaarlijks op wordt afgeschreven.

Afschrijvingstermijnen

Voor de verschillende acquisities is rekening gehouden met de volgende afschrijvingstermijnen per immaterieel vast actief. De afschrijvingstermijnen zijn gebaseerd op de geschatte gebruiksduur van het actief:

- klantendatabases 5 – 10%;
- handels- en merknamen 5 – 50%;
- goodwill 5 – 10%.

De afschrijving van de klantendatabase is gebaseerd op de historische ontwikkeling van de klantenportefeuille. De afschrijving van de handels- en merknamen is afhankelijk van de periode dat de handels- en merknamen nog daadwerkelijk zullen worden gebruikt.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de aanschafwaarde, verminderd met de jaarlijks gelijkblijvende afschrijvingen op basis van de aanschafwaarde.

De afschrijvingstermijnen zijn als volgt:

- gebouwen 2 - 10%;
- machines en installaties 5 - 20%;
- andere bedrijfsmiddelen 10 - 33%;
- woningen 2 - 4%.

De afschrijvingstermijnen zijn gebaseerd op de geschatte gebruiksduur van het actief.

Bij het bepalen van de afschrijving wordt rekening gehouden met een restwaarde. Indien de verwachting omtrent de afschrijvingsmethode, gebruiksduur en/of restwaarde in de loop van de tijd wijzigingen ondergaat, worden zij als een schattingswijziging verantwoord.

Onder “niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbare activa” zijn verantwoord grond, woningen en overige bedrijfsmiddelen welke niet langer worden benut. Deze worden gewaardeerd tegen de

kostprijs dan wel de lagere opbrengstwaarde. Indien de verwachte opbrengstwaarde belangrijk hoger is dan de boekwaarde en besloten is tot verkoop, wordt overgegaan tot een incidentele herwaardering die verwerkt wordt in een herwaarderingsreserve. Bij de realisatie van de waardestijging wordt de herwaardering als een afzonderlijke post in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Herstelkosten of kosten van groot onderhoud worden niet geactiveerd.

Financiële vaste activa

Deelnemingen

Deelnemingen waarin de coöperatie invloed van betekenis uitoefent op het zakelijke en financiële beleid worden tegen de vermogensmutatiemethode gewaardeerd. Overeenkomstig deze methode worden de deelnemingen in de balans opgenomen tegen het aandeel van de coöperatie in de nettovermogenswaarde vermeerderd met haar aandeel in de resultaten van de deelnemingen vanaf het moment van verwerving, bepaald volgens de grondslagen zoals vermeld in deze jaarrekening. In de winst-en-verliesrekening wordt het aandeel van de coöperatie in het resultaat van de deelnemingen opgenomen.

Deelnemingen waarin de coöperatie geen invloed van betekenis op het financiële en zakelijke beleid uitoefent, worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs dan wel de lagere realiseerbare waarde (de hoogste van de bedrijfswaarde en opbrengstwaarde). In de winst-en-verliesrekening wordt het dividend als opbrengst uit deelneming verantwoord.

Vorderingen

De vorderingen onder de financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Bij eerste opname worden de vorderingen gewaardeerd tegen reële waarde, rekening houdend met (dis)agio en transactiekosten op het moment van eerste opname. Het (dis)agio waarmee leningen zijn verstrekt of overgenomen, wordt in aanmerking genomen door deze gedurende de looptijd van de vordering ten gunste respectievelijk ten laste van het resultaat te brengen. Het nominale bedrag van de lening wordt daartoe vermeerderd respectievelijk verminderd met het nog aan het resultaat toe te rekenen (dis)agio.

Bijzondere waardevermindering van financiële activa

De coöperatie beoordeelt op elke balansdatum of een financieel actief of een groep van financiële activa bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Voor alle categorieën financiële activa die tegen (geamortiseerde) kostprijs worden gewaardeerd, wordt bij aanwezigheid van objectieve aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen, de omvang van het verlies uit hoofde van de bijzondere waardevermindering bepaald en in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Vorraden

De voorraden grondstoffen ten behoeve van voederartikelen zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde op balansdatum verhoogd met de bijkomende kosten. De handelsvoorraden zijn op gelijke wijze gewaardeerd, onder aftrek van een voorziening voor incurantheid. De voorraden gereed product zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de daarin verwerkte grondstoffen, vermeerderd met de productiekosten.

Handelsvoorraden en voorraden gereed product worden afgewaardeerd indien sprake is van een lagere verwachte opbrengstwaarde. Lopende contractposities en de daarmee samenhangende valutatermijntransacties worden niet in de voorraden opgenomen.

Vorderingen

Bij de eerste opname van vorderingen worden deze opgenomen tegen reële waarde. Vervolgens worden vorderingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs onder aftrek van eventuele voorzieningen wegens oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorzieningen

Een voorziening wordt gevormd voor verplichtingen waarvan het waarschijnlijk is dat zij zullen moeten worden afgewikkeld en waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten. Een voorziening wordt slechts gevormd indien er sprake is van een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting. De omvang van de voorziening wordt bepaald door de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, met uitzondering van de voorziening voor jubileumverplichtingen. De verplichting uit hoofde van de jubileumregeling wordt actuariael berekend op basis van richtlijn 271 voor de jaarverslaggeving.

Pensioenen

De aan de pensioenuitvoerder te betalen premie wordt als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord. Te betalen premie dan wel de vooruitbetaalde premie per jaareinde wordt als schuld respectievelijk overlopend actief verantwoord.

Voor verplichtingen naast de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie wordt een voorziening opgenomen, indien per balansdatum sprake is van een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting aan de pensioenuitvoerder en/of werknemer, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen noodzakelijk is en indien er een betrouwbare schatting kan worden gemaakt van de omvang van de verplichting. De voorziening voor additionele verplichtingen aan de pensioenuitvoerder en/of werknemer wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de contante waarde als het effect van de tijds waarde van geld materieel is (waarbij de disconteringsvoet vóór belastingen de actuele marktrente weergeeft).

Een pensioenvordering uit hoofde van aanwezige overschotten bij de pensioenuitvoerder wordt opgenomen als de coöperatie beschikkingsmacht heeft over het overschot, als het waarschijnlijk is dat het tot toekomstige economische voordelen voor de coöperatie leidt en als het betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een pensioenoverschot wordt op dezelfde wijze gewaardeerd als een voorziening.

De groep heeft in Groot-Brittannië een toegezegd-pensioenregeling waarvoor bijdragen moeten worden betaald aan een afzonderlijk beheerd fonds. Deze regeling wordt verwerkt volgens de bepaling van IAS 19R, zoals toegestaan op basis van de Nederlandse grondslagen voor de jaarverslaggeving en is verwerkt als een stelselwijziging. De kosten van de toegezegd-pensioenregeling worden op actuariële wijze bepaald aan de hand van de 'projected unit credit'-

methode. Actuariële resultaten worden rechtstreeks verwerkt in het eigen vermogen als een mutatie in de overige reserves en als gevolg hiervan gepresenteerd in het totaalresultaat.

De pensioenkosten van verstreken diensttijd met betrekking tot nog niet onvoorwaardelijk toegezegde vergoedingen worden lineair als last opgenomen over de gemiddelde periode tot de vergoedingen onvoorwaardelijk zijn toegezegd. Indien de vergoedingen onmiddellijk onvoorwaardelijk zijn toegezegd na de introductie van of wijzigingen in een pensioenregeling, worden de pensioenkosten van verstreken diensttijd onmiddellijk opgenomen.

De nettoverplichting uit hoofde van toegezegde pensioenrechten bestaat uit de contante waarde van de brutoverplichting uit hoofde van toegezegde pensioenrechten (onder toepassing van een disconteringsvoet op basis van hoogwaardige ondernemingsobligaties), verminderd met nog niet opgenomen pensioenkosten van verstreken diensttijd en verminderd met de reële waarde van de fondsbeleggingen waaruit de verplichtingen moeten worden afgewikkeld. Fondsbeleggingen zijn activa aangehouden door een pensioenfonds of in aanmerking komende verzekeringscontracten. Fondsbeleggingen zijn niet beschikbaar voor de eigen crediteuren van de groep en kunnen niet rechtstreeks aan de groep worden uitbetaald. De reële waarde is gebaseerd op informatie omtrent marktprijzen en in het geval van beursgenoteerde effecten de gepubliceerde biedkoers.

De actuariële methoden omvat het maken van veronderstellingen - die van daadwerkelijke toekomstige ontwikkelingen kunnen afwijken - over disconteringsvoeten, toekomstige salarisverhogingen, sterftcijfers en toekomstige indexatie van pensioenuitkeringen. Vanwege de complexe aard van de methode en het langlopende karakter van de regeling is een toegezegd-pensioenregeling uiterst gevoelig voor wijzigingen in deze veronderstellingen. Alle veronderstellingen worden steeds per verslagdatum herzien. Voor de bepaling van een passende disconteringsvoet gaat de directie uit van de rentetarieven die gelden voor bedrijfsobligaties in de betreffende valuta met ten minste een AA-rating, waarbij de geëxtrapolerde looptijd overeenkomt met de verwachte looptijd van de toegezegd-pensioenregeling. De onderliggende obligaties worden voorts op kwaliteit beoordeeld, waarbij de obligaties met een bovenmatig renteverskil worden verwijderd uit de analyse van de obligaties waarop de disconteringsvoet wordt gebaseerd, aangezien het daarbij niet om hoogwaardige obligaties gaat.

Voor het sterftcijfer wordt uitgegaan van de openbaar beschikbare sterftetafels voor de betreffende landen. Toekomstige salarisverhogingen en indexatie van pensioenuitkeringen worden gebaseerd op verwachte inflatiecijfers voor de betreffende landen.

Langlopende schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De op korte termijn (binnen één jaar) verschuldigde aflossingen worden opgenomen onder de kortlopende schulden.

Bij de eerste opname van langlopende schulden worden deze opgenomen tegen reële waarde verminderd met de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten. Vervolgens worden langlopende schulden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, gebruik makend van de effectieve-rente methode. Indien er geen sprake is van agio of disagio of transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Derivaten en hedge-accounting

De coöperatie maakt gebruik van afgeleide financiële instrumenten zoals valutatermijncontracten en renteswaps ter afdekking van de gelopen risico's betreffende de rente- en valutaschommelingen. Dergelijke financiële instrumenten worden bij de eerste waardering gewaardeerd tegen de reële waarde. Daarnaast maakt de coöperatie gebruik van termijncontracten en futures binnen haar inkoopproces voor grondstoffen.

Op het moment van de eerste verantwoording rubriceert de coöperatie de derivaten onder de reikwijdte van RJ 290 op portefeuillebasis in de onderstaande subcategorieën:

Derivaten met toepassing van kostprijs hedge-accounting

De afdekkingen worden volgens kostprijs hedge-accounting verwerkt, indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

- de algemene hedge-strategie, hoe de hedgerelaties passen in de doelstellingen van risicobeheer en de verwachting aangaande de effectiviteit van deze hedgerelaties zijn gedocumenteerd;
- de in het soort hedgerelatie betrokken hedge-instrumenten en afgedekte posities zijn gedocumenteerd;
- de hedge effectief is.

Eventuele ineffectiviteit wordt in de winst-en-verliesrekening verwerkt, zolang de hedgerelatie nog in voldoende mate effectief is. Wanneer er geen sprake meer is van een effectieve hedgerelatie wordt hedge-accounting beëindigd.

De afdekkingen die aan deze strikte voorwaarden voor hedge-accounting voldoen, worden als volgt verantwoord.

Zolang de afgedekte post in de kostprijs hedge nog niet in de balans is verwerkt, wordt ook het hedge-instrument niet geherwaardeerd. Indien de afgedekte positie van een verwachte toekomstige transactie leidt tot een financieel actief of een financiële verplichting, dan worden de daarmee verbonden nog niet in het resultaat verwerkte winsten of verliezen in dezelfde periode(n) in de winst-en-verliesrekening verantwoord als waarin het verkregen actief of de aangegane verplichting van invloed is op resultaat.

Indien de afgedekte post een monetaire post in vreemde valuta betreft, wordt het derivaat, voor zover het valuta-elementen in zich heeft, ook gewaardeerd tegen de contante koers op balansdatum. Indien het derivaat valuta-elementen in zich heeft, wordt het verschil tussen de contante koers, die geldt op het moment van afsluiten van het derivaat en de termijnkoers waartegen het derivaat zal worden afgewikkeld, verdeeld over de looptijd van het derivaat.

Tot het moment van verantwoording in de winst-en-verliesrekening, worden eventueel gerealiseerde winsten of verliezen van hedge-instrumenten als overlopende posten op de balans opgenomen.

Kostprijs hedge-accounting wordt beëindigd indien:

- het hedge-instrument afloopt, wordt verkocht, beëindigd of uitgeoefend. Het cumulatieve gerealiseerde resultaat op het hedge-instrument dat nog niet in de winst-en-verliesrekening was verwerkt toen er sprake was van een effectieve hedge, wordt afzonderlijk in de overlopende posten in de balans verwerkt tot de afgedekte transactie plaatsvindt.

- de hedge-relatie niet meer voldoet aan de criteria voor hedge-accounting. Indien de afgedekte positie een in de toekomst verwachte transactie betreft, vindt de verwerking van de hedgeresultaten als volgt plaats:
 - Indien de verwachte transactie naar verwachting nog plaatsvindt, wordt hedge-accounting vanaf dat moment stopgezet. Het hiermee samenhangende cumulatieve resultaat op het hedge-instrument dat in de periode waarin de hedge effectief was buiten de winst-en-verliesrekening of off-balance was gehouden, blijft afhankelijk van de situatie off-balance of op de balans.
 - Indien de verwachte transactie naar verwachting niet meer plaatsvindt, wordt het hiermee samenhangende cumulatieve resultaat op het hedge-instrument, dat in de periode waarin de hedge effectief was buiten de winst-en-verliesrekening of off-balance was gehouden, naar de winst-en-verliesrekening overgebracht.

De coöperatie heeft gebruikgemaakt van de vrijstelling die wordt geboden ten aanzien van het vervroegd toepassen van de RJ uiting 2013-15 met betrekking tot kostprijs-hedge-accounting. Toepassing van de uiting zou geen invloed hebben gehad op de jaarrekening 2013.

Overige derivaten

Overige derivaten met een beursgenoteerde onderliggende waarde worden na de eerste waardering gewaardeerd tegen de reële waarde. Baten en lasten die voortvloeien uit veranderingen in de reële waarde worden verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Overige derivaten met een onderliggende waarde die niet-beursgenoteerd is, worden na de eerste waardering gewaardeerd tegen de kostprijs of lagere reële waarde. Baten en lasten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt zodra de derivaten aan een derde worden overgedragen of een bijzondere waardevermindering ondergaan.

Belastingen

Voor alle belastbare tijdelijke verschillen wordt een latente belastingverplichting opgenomen. Voor alle verrekenbare tijdelijke verschillen en voor beschikbare voorwaartse verliescompensatie wordt een latente belastingvordering opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er fiscale winst beschikbaar zal zijn voor verrekening.

De waardering van latente belastingverplichtingen en –vorderingen wordt gebaseerd op de fiscale gevolgen van de door de coöperatie, per balansdatum, voorgenomen wijze van realisatie of afwikkeling van activa, voorzieningen, schulden of overlopende passiva. De latente belastingverplichtingen en –vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Tussen ForFarmers B.V. en de Nederlandse groepsmaatschappijen waarin door ForFarmers B.V. voor 100% wordt deelgenomen bestaat een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting. De verrekening van de belastingen binnen deze fiscale eenheid vindt plaats alsof elke vennootschap zelfstandig belastingplichtig is. De coöperatie zelf maakt geen deel uit van de fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting.

Tussen de coöperatie en de Nederlandse groepsmaatschappijen waarin door de coöperatie voor meer dan 50% wordt deelgenomen bestaat een fiscale eenheid voor de omzetbelasting.

Tussen een aantal vennootschappen in Duitsland bestaat een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting (Körperschaftsteuer en Gewerbesteuer). De verrekening van de belastingen binnen deze fiscale eenheid vindt plaats alsof elke vennootschap zelfstandig belastingplichtig is.

Tussen de vennootschappen in Groot-Brittannië bestaat een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting en de omzetbelasting. De verrekening van de belastingen binnen deze fiscale eenheid vindt plaats alsof elke vennootschap zelfstandig belastingplichtig is.

De belastingen worden berekend op basis van het verantwoorde resultaat, rekening houdend met fiscaal vrijgestelde posten en geheel of gedeeltelijk niet-aftrekbare kosten.

Schattingen

Bij de toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening hanteert de coöperatie diverse schattingen. De belangrijkste schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen zijn:

Afschrijvingen en restwaarde

De afschrijvingstermijn is gebaseerd op de verwachte economische levensduur van de activa. De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn uiteengezet bij de grondslagen voor de materiële vaste activa.

Vorderingen en leningen

Bij de waardering van de vorderingen en de verstrekte leningen wordt rekening gehouden met verwachte oninbaarheid daarvan.

Voorziening personeelsregelingen, zoals jubileum en pensioenen

De schattingselementen betreffen vooral de te hanteren rentepercentages, blijfkans, invaliditeit-, overlijdens- en pensioneringskansen, alsmede de inflatieveronderstellingen en de carriëretabellen.

Immateriële vaste activa

Bij het bepalen van de waarde van de verschillende immateriële activa zijn aannames gedaan omtrent het verloop van klanten, de waarde en het verwacht gebruik van merknamen.

Leasing

De beoordeling of een overeenkomst een lease bevat, vindt plaats op grond van de economische realiteit op het tijdstip van het aangaan van het contract. Het contract wordt aangemerkt als een lease-overeenkomst als de nakoming van de overeenkomst afhankelijk is van het gebruik van een specifiek actief of de overeenkomst het recht van het gebruik van een specifiek actief omvat. In geval van financiële leasing (waarbij de voor- en nadelen verbonden aan de eigendom van het lease-object geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen) worden het lease-object en de daarmee samenhangende schuld bij het aangaan van de overeenkomst in de balans verwerkt. In geval van operationele leasing worden de leasebetalingen lineair over de leaseperiode ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Omzet, resultaten, bedrijfslasten

Onder de omzet worden de aan afnemers gefactureerde bedragen verantwoord, exclusief in rekening gebrachte omzetbelasting. De netto omzet betreft de omzet na aftrek van kortingen verstrekt aan afnemers.

Opbrengsten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Opbrengsten agrarische grondstoffen

Resultaten uit hoofde van wash-outs worden voor wat betreft de verkooptransactie onder de netto omzet en voor wat betreft de inkooptransactie onder de kosten van handelsgoederen verantwoord. Een wash-out is een tegengestelde transactie op een bepaalde positie waarbij na overeenstemming tussen beide partijen in plaats van een fysieke levering slechts het prijsverschil contant wordt verrekend.

Indien ingenomen posities leiden tot ongewenste risico's, dan zullen voor deze posities tegenposities (hedges) ingenomen worden om de risico's af te dekken. In het geval hiervan sprake is, kunnen samenhangende en tegenovergestelde resultaten in verschillende boekjaren gerealiseerd worden. De resultaten van met elkaar samenhangende transacties in verschillende boekjaren worden echter gesaldeerd verantwoord in het jaar waarin de hedge is afgewikkeld.

In het geval het saldo een verlies betreft, wordt het verlies in aanmerking genomen in het jaar waarin dit voorzienbaar is. Positieve resultaten, welke in een volgend jaar worden gerealiseerd, worden alleen in aanmerking genomen voor zover er voldoende zekerheid bestaat omtrent de realisatie van deze resultaten.

Bedrijfslasten

De bedrijfslasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen voor waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. (Voorzienbare) verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden en er verder wordt voldaan aan de voorwaarden voor het opnemen van voorzieningen.

Rentebaten, rentelasten

Onder de rentebaten en rentelasten zijn ook de mutaties in de berekende voorzieningen op grond van de gehanteerde rekenrentes opgenomen.

Belastinglast

Als belastingen worden verantwoord de over het boekjaar verschuldigde belastingen, alsmede de mutatie in de schulden en voorzieningen voor latente belastingen. In de belastinglast wordt eveneens rekening gehouden met fiscaal vrijgestelde posten en geheel of gedeeltelijk niet aftrekbare kosten.

Resultaat deelnemingen

Van deelnemingen waarop invloed van betekenis wordt uitgeoefend, wordt het aandeel in het resultaat van deze deelnemingen opgenomen. Van de overige deelnemingen worden de dividenduitkeringen verantwoord in het boekjaar waarin deze zijn ontvangen.

Toelichting op de geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening

Algemeen

Als gevolg van de acquisities en desinvesteringen gedurende 2012 is de vergelijkbaarheid van de jaren 2013 en 2012 beperkt. Extra inzicht over de ontwikkeling van de winst-en-verliesrekening is weergegeven in het overzicht op pagina 9. Waar relevant heeft de coöperatie een verdere detaillering aangebracht in de toelichtingen op de afzonderlijke posten van de balans en winst-en-verliesrekening om de vergelijkbaarheid te bevorderen.

Valuta

De koersen van de belangrijkste valuta's ten opzichte van de euro zijn als volgt:

in euro	Eindkoers		Gemiddelde koers	
	31-dec-13	31-dec-12	2013	2012
Britse pond (BOCM PAULS *)	0,83	0,82	0,85	0,80
Britse pond (Cefetra)	nvt	nvt	nvt	0,81
Amerikaanse dollar	nvt	nvt	nvt	1,30
Poolse zloty	nvt	nvt	nvt	4,19
Hongaarse forint	nvt	nvt	nvt	290,6

* Gemiddelde koers 2012 op basis van de periode 1 juli 2012 t/m 31 december 2012.

Voor het jaar 2013 is alleen de Britse pond van belang. In het overzicht zijn wel de gemiddelde koersen over 2012 weergegeven ten behoeve van de vergelijkende cijfers, deze hebben betrekking op de omrekening van deelnemingen van Cefetra, die eind 2012 niet meer in de consolidatie zijn opgenomen.

Acquisities 2013

Albert E. James & Son Ltd.

Op 19 februari heeft BOCM PAULS handelshuis Albert E. James & Son Ltd. in Bristol (Groot-Brittannië) overgenomen Dit handelshuis realiseert een jaarlijkse afzet van 12.000 ton voer, waarvan 10.500 ton in bulk. Door de overname doen veehouders nu rechtstreeks zaken met BOCM PAULS en zijn de ketenkosten geminimaliseerd.

Dealeractiviteiten varkenssector

In de loop van 2013 zijn de dealeractiviteiten in de varkenssector in Nederland geïntegreerd in de ForFarmers Hendrix organisatie.

De acquisities in 2013 zijn opgenomen conform de purchase accounting methode. De totale overname waarde van deze acquisities bedraagt € 3,8 miljoen en wordt afgeschreven over een periode van 10 jaar. Het gehele bedrag is aan goodwill gealloceerd omdat met de acquisitie van Hendrix in 2012 reeds de onderliggende klantenbestanden waren verkregen.

Acquisities 2012

Indien in de specificaties melding wordt gemaakt van mutaties als gevolg van acquisities, dan betreft dit de acquisities van:

1. Hendrix
2. BOCM PAULS

De acquisities in 2012 zijn opgenomen conform de purchase accounting methode. De verwerkte uitkomsten waren voorlopig en zijn in 2013 definitief bepaald. Positieve verschillen tussen de verkrijgingsprijs en de reële waarden van de overgenomen identificeerbare activa en passiva zijn als goodwill geactiveerd.

Ad 1.

ForFarmers heeft per 1 april 2012 de voeractiviteiten van Nutreco in Nederland, België en Duitsland (hierna: Hendrix) overgenomen. Onder de transactie vallen Hendrix UTD, Hendrix Broilers, Hendrix Haeck, Hendrix UTD GmbH, PAVO, Reudink, Hedimix en Hendrix Illesch.

De transactie is vormgegeven middels de koop van 100% van de aandelen in meerdere vennootschappen. Daarnaast zijn activa en passiva verworven. De transactie is verwerkt volgens de purchase accounting methode. De goodwill wordt in 20 jaar afgeschreven. De koopsom bedroeg € 92,5 miljoen inclusief schulden. De definitieve goodwill bedraagt € 18,2 miljoen (2012 voorlopig € 16,2 miljoen), welke over een periode van 20 jaar wordt afgeschreven vanaf acquisitiemoment.

Ad 2.

ForFarmers heeft per 1 juli 2012 Agricola Group Ltd., de moedermaatschappij van BOCM PAULS, overgenomen (hierna 'BOCM PAULS') en heeft na de overname 100% van de aandelen in de betreffende onderneming.

De transactie is verwerkt volgens de purchase accounting methode. De aankoopprijs is gebaseerd op een ondernemingswaarde van € 89,5 miljoen na aftrek van de netto voorziening voor pensioenen (€ 40,1 miljoen) en een uitgestelde betaling van de netto opbrengsten van bezittingen bestemd voor projectontwikkeling. De definitieve goodwill bedraagt € 20,7 miljoen (2012 voorlopig € 18,6 miljoen), welke over een periode van 20 jaar wordt afgeschreven vanaf acquisitiemoment.

Overige acquisities 2012

In het boekjaar 2012 heeft ForFarmers nog een aantal kleinere overnames met een totale overname waarde van € 5,1 miljoen. Een goodwill bedrag van € 1,4 miljoen is geactiveerd en wordt afgeschreven over een periode van 10 jaar.

Desinvesteringen

Desinvestering Agrovision 2013

Op 4 juni 2013 heeft ForFarmers B.V., samen met Agrifirm en Siva-producten een overeenkomst gesloten met CoMore B.V. inzake de overname van de aandelen Agrovision B.V. De aandelen zijn met terugwerkende kracht vanaf 1 april 2013 overgedragen. Het resultaat van de verkoop is verantwoord als resultaat deelnemingen. Het transactieresultaat bedraagt netto € 1,6 miljoen .

Desinvestering Cefetra 2012

Op 27 september 2012 heeft ForFarmers B.V. een overeenkomst gesloten met BayWa AG inzake de overname van de aandelen in de deelneming in Cefetra B.V. De aandelen zijn per jaareinde overgedragen, waardoor per ultimo 2012 ForFarmers B.V. geen beleidsbepalende invloed heeft in Cefetra B.V. Als gevolg hiervan is in de jaarrekening de balans van Cefetra B.V. niet

meegeconsolideerd. In de winst-en-verliesrekening is het resultaat van Cefetra B.V. meegeconsolideerd tot het moment van verlies van beleidsbepalende invloed. Dit betekent dat de resultaten van Cefetra B.V. voor het volledige jaar 2012 nog zijn meegeconsolideerd. Het verwachte transactieresultaat is in de winst-en-verliesrekening verwerkt als onderdeel van het resultaat deelnemingen.

Het aandeel van deelneming ForFarmers B.V. (57,7%) in het resultaat van Cefetra bedroeg in 2012 netto € 2,7 miljoen.

Desinvestering Probroed 2012

Op 19 december 2012 heeft ForFarmers B.V. een overeenkomst gesloten met Wimex B.V. inzake de overname van de aandelen Probroed B.V. De aandelen zijn per jaareinde overgedragen. Het resultaat van de verkoop is verantwoord als resultaat deelnemingen.

De transactiewaarde is € 14,5 miljoen, waarvan het aandeel ForFarmers € 4,8 miljoen (33,4%) is.

Transactieresultaat verkochte deelnemingen 2012

Het voor de verkochte deelnemingen in de jaarrekening opgenomen transactieresultaat na aftrek van aan de acquisitie gerelateerde kosten bedraagt € 12,8 miljoen.

Aanpassingen goodwill

Ten tijde van de acquisities 2012 heeft een voorlopige bepaling van de goodwill plaatsgevonden. Deze is definitief gemaakt in 2013. Deze aanpassingen hebben geleid tot een andere inschatting van de waarde van twee fabrieken, waarvan de waarde lager bleek te zijn. De effecten van deze aanpassingen zijn in de jaarrekening weergegeven als 'aanpassingen acquisities 2012' in de verloopoverzichten.

	<u>2013</u>
Materiële vaste activa	4.090
Actieve belasting latentie	993
Overig	911
Totaal	<u>5.994</u>

Van dit saldo heeft € 2,9 miljoen betrekking op de Hendrix transactie en € 3,1 op de BOCM PAULS transactie.

1 Immateriële vaste activa

	Goodwill	Klanten database	Handels- en merknamen	Totaal
Boekwaarde begin 2012	-	-	-	-
Investerings	-	640	-	640
Acquisities	36.164	14.367	2.552	53.083
Koersverschillen	-603	-414	-25	-1.042
Afschrijvingen	-1.062	-594	-978	-2.634
Boekwaarde begin 2013	34.499	13.999	1.549	50.047
Aanpassingen acquisities 2012	5.994	-	-	5.994
Boekwaarde begin 2013 na aanpassingen	40.493	13.999	1.549	56.041
Acquisities	3.808	-	-	3.808
Koersverschillen	-310	-256	-22	-588
Herclassificatie	-	705	-705	-
Afschrijvingen	-2.475	-1.936	-538	-4.949
Boekwaarde ultimo 2013	41.516	12.512	284	54.312
Cumulatieve aanschafwaarde eind 2012	36.164	15.007	2.552	53.723
Cumulatieve afschrijvingen eind 2012	1.062	594	978	2.634
Cumulatieve aanschafwaarde eind 2013	45.966	15.712	1.847	63.525
Cumulatieve afschrijvingen eind 2013	3.537	2.530	1.516	7.583

Goodwill wordt lineair afgeschreven over de periode waarin de acquisitie een positieve bijdrage levert aan het resultaat, welke periode langer kan zijn dan 5 jaar, afhankelijk van het strategische karakter van de acquisitie. De afschrijvingsperiode bedraagt niet meer dan 20 jaar.

2 Materiële vaste activa

	Bedrijfsge- bouwen en -terreinen	Machines en instal- laties	Andere bedrijfs- middelen	In uit- voering	Niet aan de bedrijfs- uitoefening dienstbaar	Totaal
Boekwaarde begin 2012	26.580	23.747	13.945	2.694	6.321	73.287
Investeringen	2.161	5.804	9.561	5.249	-	22.775
Acquisities	73.221	46.869	1.660	6.204	-	127.954
Verkoop Cefetra	-2.015	-1.667	-1.312	-	-	-4.994
Mutatie activa in uitvoering	201	8.099	406	-8.706	-	-
Koersverschillen	-813	-881	2	-125	-	-1.817
Desinvesteringen	-53	-141	-183	-	-	-377
Afschrijvingen	-3.588	-8.456	-4.734	-	-7	-16.785
Boekwaarde begin 2013	95.694	73.374	19.345	5.316	6.314	200.043
Aanpassingen acquisities 2012	-1.056	-3.025	-9	-	-	-4.090
Boekwaarde begin 2013 na aanpassingen	94.638	70.349	19.336	5.316	6.314	195.953
Investeringen	2.336	3.998	5.233	17.500	-	29.067
Mutatie activa in uitvoering	788	8.367	4.167	-13.322	-	-
Mutatie niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar	-1.678	-	-	-	1.678	-
Koersverschillen	-576	-550	-70	-88	-	-1.284
Desinvesteringen	-9	-33	-386	-	-	-428
Bijzondere waardeverminderingen	-	-	-	-	-2.062	-2.062
Afschrijvingen	-3.622	-10.090	-5.143	-	-	-18.855
Boekwaarde ultimo 2013	91.877	72.041	23.137	9.406	5.930	202.391
Cumulatieve aanschafwaarde eind 2012	146.615	185.453	58.935	5.316	6.974	403.293
Cumulatieve afschrijvingen eind 2012	50.921	112.079	39.590	-	660	203.250
Cumulatieve aanschafwaarde eind 2013	145.913	191.929	59.751	9.406	8.652	415.651
Cumulatieve afschrijvingen eind 2013	54.036	119.888	36.614	-	2.722	213.260

De “niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbare activa” zijn getaxeerd door een onafhankelijke ter zake kundige taxateur of zijn gewaardeerd op aanbiedingen door derden. Deze post heeft onder andere betrekking op industriegrond in Oss. Het doel van deze aankoop was de grond te gebruiken voor een nieuw te bouwen mengvoerfabriek. Door de acquisitie van Hendrix UTD in 2012 heeft ForFarmers de beschikking over productiecapaciteit in het zuiden van Nederland gekregen. Als gevolg hiervan zal niet meer worden geïnvesteerd in de bouw van de fabriek en zal de grond op termijn worden verkocht.

Als onderdeel van de acquisitie van BOCM PAULS is met de voormalige aandeelhouders afgesproken dat zij recht hebben op de verkoopopbrengst van een aantal locaties die op dit moment niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar zijn. Alle rechten en verplichtingen voortvloeiende uit de verkoop zijn voor rekening van de voormalige aandeelhouders. Daarom zijn deze activa niet gewaardeerd in de balans.

Er zijn eind 2013 geen verplichtingen aangegaan ten aanzien van investeringen. Ten aanzien van de verstrekte zekerheden wordt verwezen naar de paragraaf "Hypothecaire zekerheid en pandrecht" onder noot 17.

3 Financiële vaste activa: deelnemingen

	2013	2012
Boekwaarde begin boekjaar	2.072	8.614
Deconsolidatie Cefetra	-	-3.307
Desinvesteringen	-142	-4.588
Resultaat deelnemingen	187	1.441
Ontvangen dividend	-1.405	-88
Boekwaarde eind boekjaar	712	2.072

De desinvestering in 2013 betreft de verkoop van Agrovision in juni 2013. De desinvesteringen in 2012 betreft de verkoop van Probroed per jaareinde 2012.

Voor het niet-uitgekeerde deel van de resultaten van de deelnemingen wordt een wettelijke reserve aangehouden.

Een overzicht van de kapitaalbelangen is weergegeven in de toelichting op pagina 56.

4 Financiële vaste activa: vorderingen

	Vorderingen	Latente belastingen	Totaal
Boekwaarden begin boekjaar	11.387	19.113	30.500
Aflossingen/Aanwendungen	-3.940	-4.080	-8.020
Toevoeging	446	2.417	2.863
Herclassificatie latente belastingen *	-	-2.203	-2.203
Koersverschil	-	-278	-278
Kortlopend deel	-2.390	-	-2.390
Totaal	5.503	14.969	20.472

* Dit bestaat uit de herclassificatie, de aanpassing goodwill en een herclassificatie naar acuut zoals nader toegelicht in noot 28

In het saldo van de vorderingen is een post van € 2,5 miljoen (gedisconteerd) opgenomen in verband met leningen aan (voormalig) medewerkers. Het nominale bedrag van de vorderingen is € 3,1 miljoen (2012: € 6,3 miljoen) en is deels rentedragend. De hoogte van de rente is gelijk aan de rente op Nederlandse staatsleningen, maar minimaal gelijk aan de rente als bedoeld in artikel 59 Uitvoeringsregeling Loonbelasting 2001. De aflossing van de lening bedraagt minimaal 7,5% per jaar met ingang van 2015. Als zekerheid voor de nakoming van de verplichtingen is op de met de lening gekochte certificaten pandrecht gevestigd, waarvan de marktwaarde op balansdatum het saldo van de lening overschrijdt. De lening aan de (voormalige) directie bedraagt nominaal € 2,0 miljoen (gedisconteerd € 2,0 miljoen) en is vanaf 1 januari 2014 rentedragend geworden. Na balansdatum is deze lening volledig afgelost. Deze lening is verantwoord onder de kortlopende vorderingen.

Het resterende saldo van € 3,0 miljoen bevat leningen aan klanten met een looptijd langer dan 1 jaar. Voor deze leningen zijn zekerheden verstrekt in de vorm van voerequivalenten, participatierekeningen en dieren.

Voor een nadere toelichting op de latente belastingvorderingen wordt verwezen naar noot 28.

5 Voorraden

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Grondstoffen	77.862	83.593
Gereed product	11.447	16.142
Handelsvoorraden	10.668	11.701
Totaal	<u>99.977</u>	<u>111.436</u>

Op de voorraad is een voorziening voor incourantheid in mindering gebracht ter hoogte van € 232 duizend (2012: € 181 duizend).

Voor belangrijke inkoopverplichtingen wordt verwezen naar de toelichting op de niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen.

6 Handelsdebiteuren

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Handelsdebiteuren	243.070	247.853
Voorziening oninbaarheid	-20.615	-8.216
Totaal	<u>222.455</u>	<u>239.637</u>

In 2013 heeft er een extra toevoeging aan de voorziening oninbaarheid plaatsgevonden mede in verband met een grote debiteur in Groot-Brittannië. Het verloop van de voorziening oninbaarheid kan als volgt worden weergegeven:

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Beginstand	8.216	4.971
Verkoop Cefetra	-	-1.066
Afboekingen	-1.817	-1.158
Toevoeging (+) of vrijval (-)	14.216	5.469
Eindstand	<u>20.615</u>	<u>8.216</u>

7 Belastingen en sociale premies

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Vennootschapsbelasting	447	4.611
Omzetbelasting	7.112	5.503
Totaal	<u>7.559</u>	<u>10.114</u>

Voor een nadere toelichting op de vennootschapsbelasting wordt verwezen naar noot 28.

8 Overige vorderingen en overlopende activa

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Overige vorderingen	13.537	90.053
Overlopende activa	5.468	1.143
Totaal	<u>19.005</u>	<u>91.196</u>

De afname van de vorderingen wordt met name veroorzaakt door de afwikkeling van de vordering op BayWa Dutch Agrico B.V. (onderdeel BayWa concern) in 2013. Dit bedrag betreft het ultimo 2012 nog af te rekenen bedrag in het kader van de verkoop van het aandelenbelang in Cefetra B.V., welke begin 2013 is ontvangen.

9 Liquide middelen

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Deposito's	48.107	40.520
Rekening courant banken	98.763	40.649
Totaal	<u>146.870</u>	<u>81.169</u>

De uitstaande deposito's hebben een initiële looptijd van 3 tot 6 maanden en kunnen direct worden opgenomen.

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de groep.

10 Eigen vermogen

vermogen kan als volgt worden weergegeven.

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
<u>Participatiereserve</u>		
Saldo begin boekjaar	143.491	111.090
Toevoeging uit de overige reserves	27.838	47.040
Conversie participatiereserve in certificaten	-25.690	-14.639
Saldo eind boekjaar	<u>145.639</u>	<u>143.491</u>
<u>Uitkeringsreserve</u>		
Saldo begin boekjaar	-	-
Toevoeging uit de overige reserves	4.000	1.914
Af: betaalbaarstelling uitkeringsreserve	-4.000	-1.914
Saldo eind boekjaar	<u>-</u>	<u>-</u>
<u>Wettelijke reserves</u> *		
Saldo begin boekjaar	4.073	4.742
Vrijval door dividenduitkering	-2.865	-2.870
Mutatie van overige reserves	2.607	2.201
Verkoop deelneming	-705	-
	<u>3.110</u>	<u>4.073</u>
<u>Reserve omrekeningsverschillen</u>		
Saldo begin boekjaar	-167	-345
Koersverschillen waardering deelneming	-305	229
Desinvestering bedrijfsonderdelen	-	-52
Overboeking vanuit overige reserves	-693	-
Saldo eind boekjaar	<u>-1.166</u>	<u>-167</u>
<u>Overige reserves</u>		
Saldo begin boekjaar	75.477	112.057
Toevoeging aan participatiereserve	-27.838	-47.040
Toevoeging aan uitkeringsreserve	-4.000	-1.914
Resultaatuiterkering	-5.528	-3.433
Mutatie naar wettelijke reserves	1.657	-3.906
Toevoeging uit winstverdeling vorig boekjaar	43.223	18.985
Actuariële resultaten	-2.958	476
Aanpassing belastingtarief	-660	-
Ver/(In)koop eigen aandelen door ForFarmers B.V.	1.321	-224
Overige mutaties	-432	476
Saldo eind boekjaar	<u>80.262</u>	<u>75.477</u>
Winst lopend boekjaar	22.155	43.223
Totaal eigen vermogen eind boekjaar	<u>250.000</u>	<u>266.097</u>

* Betreft de wettelijke reserve deelnemingen.

Voorgestelde resultaatverdeling

De voorgestelde verdeling van het resultaat 2012 is gedurende 2013 geëffectueerd. Dit betekent dat gedurende 2013 een vermogensvergoeding en resultaatuitkering van in totaal € 9,5 miljoen is uitgekeerd. Het saldo van de toevoeging uit winstverdeling vorig boekjaar tezamen met het uitgekeerde vermogensvergoeding en resultaat vormen het resultaat lopend boekjaar 2012.

De bestemming van het resultaat kan nog niet in exacte bedragen worden vastgesteld. Mede bepalend hiervoor is het aantal certificaten van aandelen ForFarmers B.V. dat Coöperatie FromFarmers U.A. op 15 april 2014 bezit. Dit is de datum die bepalend is voor vermogensvergoeding en resultaatuitkering. Door conversie van participatierekeningen in certificaten ForFarmers B.V. neemt het saldo van de participatierekeningen af. Het aantal certificaten ForFarmers B.V. dat de coöperatie bezit neemt met eenzelfde getal af. Per 31 december 2013 heeft van de participatierekeningen conversie plaatsgevonden in 21.556.650 (ultimo 2012: 13.182.531) certificaten ForFarmers B.V., dat is 20,4% van het aantal uitstaande certificaten ForFarmers B.V.

Directie en Raad van Commissarissen stellen de volgende verdeling van het resultaat over 2013 voor. Een bedrag ter grootte van afgerond € 0,14 per certificaat zal worden toegevoegd aan de uitkeringsreserve als vermogensvergoeding over de participatierekeningen. Voorgesteld wordt het gehele saldo van de uitkeringsreserve betaalbaar te stellen. Op basis van de stand van de participatierekeningen per 31 december 2013 zou deze uitkering € 5.232.000 bedragen.

Daarnaast wordt voorgesteld een bedrag ter grootte van € 3.829.000 uit te keren als resultaatuitkering, waarbij de uitkeringsgrondslag wordt gevormd door de in 2013 benutte voerequivalenten. Dit bedrag is vastgesteld door de van ForFarmers B.V. te ontvangen dividenduitkering ad € 5.450.000 te verminderen met kosten ad € 921.000 die de coöperatie in 2013 heeft gemaakt alsmede de gebudgetteerde kosten voor 2014 ad € 700.000.

Het restant van het resultaat van het boekjaar wordt toegevoegd aan de overige reserves.

Participatiereserve

De toevoeging aan de participatiereserve bestaat uit het aantal benutte voerequivalenten vermenigvuldigd met het aantal toegekende certificaten (2013: 6 en 2012: 8,33) tegen de intrinsieke waarde van het certificaat per 31 december 2013. Het restant betreft de stijging van de intrinsieke waarde van ultimo 2012 ad € 3,07 naar € 3,20 ultimo 2013.

De conversie van de participatie reserve komt tot stand doordat leden hun participatierekening omwisselen in certificaten tegen de intrinsieke waarde ultimo 2012.

Overige reserves

De overige reserves betreffen de vrij beschikbare reserves. Inkoop van eigen aandelen wordt ten laste geboekt van de overige reserves, verkopen komen ten gunste hiervan. Over de ingekochte eigen aandelen wordt geen dividend uitgekeerd.

Ultimo 2013 bezit deelneming ForFarmers per saldo 466.392 certificaten van aandelen (2012: 1.006.100 certificaten). Deze aandelen zijn ingekocht via het Amsterdams Effectenkantoor (tot 1-7-2012) en SNS Securities (vanaf 4-7-2012), die als liquidity provider fungeren in het handelsplatform, waar gehandeld kan worden in certificaten van aandelen ForFarmers B.V. De liquidity provider handelt binnen de kaders van de afgesloten overeenkomst onafhankelijk van ForFarmers B.V. op het handelsplatform, maar wel voor rekening en risico van ForFarmers B.V.

In de overige mutaties van de overige reserves heeft een bedrag van minus € 464.000 betrekking op de aanpassing van het belang dat Coöperatie FromFarmers U.A. heeft in ForFarmers B.V. Dit belang is in 2013 afgenomen van 82,5% naar 74,1%.

Wettelijke reserve deelneming

De wettelijke reserve deelnemingen betreft de niet-uitgekeerde resultaten en directe vermogensmutaties van deelnemingen. Omdat de coöperatie geen meerderheid qua zeggenschap heeft over de uitkering van dividenden, dient het niet-uitgekeerde resultaat van de deelnemingen, niet zijnde groepsmaatschappijen, te worden toegevoegd aan de wettelijke reserve deelnemingen.

Reserve omrekeningsverschillen

De "Reserve omrekeningsverschillen" betreft een wettelijke reserve. Op de balansdatum worden de activa en passiva van de bedrijfsuitoefening in het buitenland omgerekend in de presentatievaluta van de coöperatie (de euro) tegen de koers per balansdatum en de baten en lasten in de winst-en-verliesrekening worden omgerekend tegen de gemiddelde koers voor het jaar. De koersverschillen hieruit voortkomend worden direct in de wettelijke reserve "Reserve omrekeningsverschillen" verwerkt. Bij afstoting van de bedrijfsuitoefening in het buitenland wordt het desbetreffende cumulatieve bedrag van de omrekeningsverschillen dat is opgenomen in het eigen vermogen in de winst-en-verliesrekening verantwoord als onderdeel van het resultaat op verkoop.

11 Aandeel van derden

	2013	2012
Stand begin boekjaar	60.761	79.108
Verkoop Cefetra	-	-43.604
Acquisities	-	38
Aandeel van derden in dividend	-3.499	-1.425
Aandeel van derden in resultaat boekjaar	8.535	12.505
Aandeel van derden in overige vermogensmutaties	-908	-8
Mutaties door toename aandeel van derden	26.918	14.147
Stand eind boekjaar	91.807	60.761

Het aandeel van derden betreft in 2012 en 2013 het minderheidsbelang in ForFarmers B.V., ForFarmers Thesing GmbH & Co KG en Leaffield Feeds Ltd.

12 Voorzieningen

	Pensioenen	Re-organisatie	Latente belasting	Bodem-sanering	Overig	Totaal
Beginstand 2012	4.868	30	2.063	2.650	4.607	14.218
Acquisities en verkoop Cefetra	64.200	-	18.856	-	1.993	85.049
Mutatie voorzieningen	-1.432	1.944	211	90	66	879
Betaald	-16	-579	-	-	-	-595
Koersverschillen	-1.766	-	-267	-	-	-2.033
Beginstand 2013	65.854	1.395	20.863	2.740	6.666	97.518
Acquisities en verkoop	635	-	-	-	1.045	1.680
Mutatie voorzieningen	4.302	684	207	-555	-376	4.262
Betaald	-10.626	-1.426	-	-9	-113	-12.174
Herclassificatie latente belasting *	-	-	-4.564	-	-	-4.564
Koersverschillen	-866	-	-255	-	2	-1.119
Eindstand 2013	59.299	653	16.251	2.176	7.224	85.603

* Dit bestaat uit een herclassificatie, de aanpassing belastingtarief Groot-Brittannië en overige zoals nader toegelicht in noot 28.

Naar verwachting zal van de voorzieningen een bedrag ter grootte van € 14,0 miljoen binnen één jaar worden afgewikkeld en zal een bedrag ter grootte van € 42,1 miljoen na meer dan vijf jaar worden afgewikkeld.

Pensioenvoorziening

Voor een toelichting op de pensioenvoorziening wordt verwezen naar de toelichting op de pensioenen onder noot 18.

Reorganisatievoorziening

De reorganisatievoorziening is gevormd voor ForFarmers in Nederland in verband met de integratie van de activiteiten van ForFarmers en Hendrix. De voorziening bestaat uit de directe kosten van de reorganisatie. Het restantbedrag wordt aangewend voor de afwikkeling van de toezeggingen.

Voorziening latente belastingen

Voor een toelichting op de voorziening latente belastingen wordt verwezen naar de toelichting op de belastingen (noot 28).

Voorziening bodemsanering

De voorziening bodemsanering heeft betrekking op de onvermijdbare kosten voor het reinigen van vervuilde terreinen. De voorziening is gevormd voor de toekomstige kosten van bodemsanering. De vrijval 2013 is het gevolg van voornamelijk de verkoop van onroerend goed.

Voorziening overig

De overige voorzieningen worden gevormd voor andere dan de hier boven genoemde toekomstige verwachte kosten.

13 Langlopende schulden

	Verschuldigd aan		
	kredietinstellingen	Investerings-subsidie	Totaal
Beginstand 2012	1.195	957	2.152
Acquisities	65.056	-	65.056
Opname lening	98.380	-	98.380
Vrijval investeringssubsidie	-	-98	-98
Aflossingen	-309	-	-309
Aflossingsverplichting komend boekjaar	-6.295	-	-6.295
Koersverschillen	-2.618	-	-2.618
Beginstand 2013	155.409	859	156.268
Opname lening	479	-	479
Vrijval investeringssubsidie	-	-98	-98
Aflossingen	-15.883	-	-15.883
Aflossingsverplichting komend boekjaar	-9.677	-	-9.677
Koersverschillen	-1.838	-	-1.838
Eindstand 2013	128.490	761	129.251

De looptijden van de schulden variëren van 2015 tot en met 2020. De rentepercentages variëren van 1,1% tot 5,5%.

De investeringssubsidie valt vrij over de verwachte economische levensduur van het actief waarvoor de subsidie verstrekt is.

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de toelichting op de kredietfaciliteiten onder noot 17.

De langlopende schulden kunnen als volgt worden weergegeven naar looptijd:

2012	>1 jaar	>5 jaar	Totaal
Schulden aan kredietinstellingen	151.678	3.731	155.409
Investeringsubsidie	485	374	859
Totaal	152.163	4.105	156.268
2013	>1 jaar	>5 jaar	Totaal
Schulden aan kredietinstellingen	126.561	1.929	128.490
Investeringsubsidie	388	373	761
Totaal	126.949	2.302	129.251

De reële waarde van de schulden is gelijk aan de nominale waarde, omdat de rente op de schuld variabel is. Het kredietrisico is hierbij meegewogen. Hiervoor wordt verwezen naar noot 17.

14 Schulden aan kredietinstellingen

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Schulden aan kredietinstellingen	17.422	24.363
Aflossingsverplichting langlopende schulden < 1 jaar	9.677	6.295
Totaal	<u>27.099</u>	<u>30.658</u>

De aflossingsverplichtingen op de langlopende schulden aan kredietinstellingen bevat met name de aflossingen van de leningen van ForFarmers B.V. (€ 7,1 miljoen), BOCM PAULS (€ 1,4 miljoen), ForFarmers Finance International BvbA (€ 0,7 miljoen) en HaBeMa (€ 0,5 miljoen). Voor een toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de kredietfaciliteiten onder noot 17.

15 Belastingen en sociale premies

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Vennootschapsbelasting	4.033	4.149
Omzetbelasting	1.173	3.343
Loonheffing en sociale premies	5.439	3.436
Totaal	<u>10.645</u>	<u>10.928</u>

Zie voor een nadere toelichting op de fiscale positie ook noot 28.

16 Overige schulden en overlopende passiva

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Overige schulden	46.910	45.665
Overlopende passiva	30.893	42.679
Totaal	<u>77.803</u>	<u>88.344</u>

17 Kredietfaciliteiten

ForFarmers heeft in 2012 een financieringsovereenkomst (term- and revolving facilities agreement) afgesloten met ABN AMRO Bank en de Rabobank. De overeenkomst heeft een looptijd tot 31 maart 2017. Het bedrag van de financiering bedraagt maximaal € 120 miljoen, waarvan per balansdatum € 64,0 miljoen is benut. De rente op de financiering is gebaseerd op Euribor plus een marge van 1,0% tot 2,4%. De marge is afhankelijk van de gecorrigeerde verhouding tussen netto rentedragende schuld en EBITDA (leverage ratio; maximaal 3,5) en een interest coverage ratio (maximaal 2,6). ForFarmers voldoet op 31 december 2013 volledig aan de voorwaarden van de convenanten.

Het variabele deel van de rente (Euribor) is voor de eerste 3 jaar (tot en met 31 maart 2015) middels een renteswap omgezet naar een vaste rente van 1,095%, te vermeerderen met de eerder genoemde opslagen. De nominale waarde van de swap daalt van € 70 miljoen tot € 56 miljoen, in overeenstemming met het aflossingsschema. Voor de periode 1 april 2015 t/m 31 maart 2017 is het variabele deel van de rente middels een renteswap omgezet naar een vaste rente van 2,13%, te vermeerderen met de eerder genoemde opslagen. De nominale waarde van de swap daalt van € 32,4 miljoen tot € 24 miljoen, in overeenstemming met het aflossingsschema. De reële waarde van de swaps per 31 december 2013 bedraagt negatief € 1,3 miljoen (31 december 2012: negatief € 2,0 miljoen). De swap is vanaf het moment van afsluiten volledig effectief en er zijn geen cash-collateral verplichtingen. Zie voor de details van de financieringsovereenkomst de toelichting onder de niet uit de balans blijvende verplichtingen.

BOCM PAULS heeft in 2011 een financieringsovereenkomst afgesloten met Lloyds Banking Group. De overeenkomst heeft een looptijd tot 31 december 2015 en deels tot april 2019. Het bedrag van de financiering bedraagt maximaal € 103,1 miljoen (£ 86 miljoen), waarvan op dit moment € 70,0 miljoen (£ 58,4 miljoen) is benut.

De variabele rente (gebaseerd op Libor) op de financiering bedraagt 1,95% tot 2,5%. De rente is middels interest rate swaps gefixeerd op een vaste rente van 0,79% met een looptijd tot september 2015 met een nominaal bedrag van € 48 miljoen (£ 40 miljoen). De reële waarde van de swaps per 31 december 2013 bedraagt negatief € 0,016 miljoen (31 december 2012: negatief € 0,255 miljoen). De swap is vanaf het moment van afsluiten volledig effectief.

HaBeMa heeft financieringsovereenkomsten gesloten met HSH Nordbank AG, HypoVereinsbank AG en Bremer Landesbank Kreditanstalt. Het bedrag van de financiering bedraagt € 2,5 miljoen. De variabele rente bedraagt tussen de 2,45% en 5,25%. Door middel van een renteswap ter hoogte van € 0,5 miljoen heeft HaBeMa de rente op de schuld aan kredietinstellingen gefixeerd tot en met maart 2016 op 4,3%. De reële waarde van de swaps per 31 december 2013 bedraagt negatief € 0,04 miljoen (31 december 2012: negatief € 0,04 miljoen). De swap is vanaf het moment van afsluiten volledig effectief.

Hypothecaire zekerheid en pandrecht.

Tot zekerheid van de nakoming van verplichtingen uit leningen en kredietfaciliteiten zijn door ForFarmers B.V. (en haar dochtermaatschappijen) de volgende zekerheden verstrekt:

Rabobank en ABN AMRO Bank

- hypothecaire zekerheid voor een totaalbedrag van € 170,4 miljoen;
- mandaat hypotheek op het vastgoed in Izegem;
- eerste pandrecht op de aandelen in ForFarmers Hendrix B.V.;
- eerste pandrecht verleend op de bedrijfsinventaris, voorraden en (handels)vorderingen;
- pandrecht op de materiële vaste activa van ForFarmers Langförden GmbH;
- pandrecht op de bankrekeningen van ForFarmers GmbH en ForFarmers Langförden GmbH;
- verpanding op de vorderingen van ForFarmers Langförden GmbH.

Lloyds Banking Group

- hypothecaire zekerheid op materiële vaste activa van BOCM PAULS;
- pandrecht op vorderingen van BOCM PAULS.

Voor de financieringsovereenkomsten die HaBeMa heeft afgesloten zijn de activa van HaBeMa als zekerheid verstrekt.

18 Pensioenen

Algemeen

De gehanteerde pensioenregelingen van de Nederlandse geconsolideerde maatschappijen zijn toegezegde-bijdrage regelingen, die zijn ondergebracht bij verzekeringsmaatschappijen middels collectieve toegezegde-bijdrage contracten. Dit houdt in, dat deze groepsmaatschappijen alleen de verplichting hebben de overeengekomen bijdragen aan de verzekeringsmaatschappijen te betalen.

Bij de Duitse groepsmaatschappijen bestaat voor een beperkt aantal personen een toegezegde-pensioen regeling in eigen beheer. De pensioenverplichting wordt opgenomen in een voorziening die het saldo is van de volgende posten:

- de contante waarde van toegekende pensioenaanspraken op balansdatum;
- plus of min de op balansdatum nog niet in het resultaat verwerkte actuariële resultaten;
- minus de aan de volgende boekjaren toe te rekenen lasten over verstreken diensttijd.

In Groot-Brittannië bestond tot 30 september 2006 een toegezegde-pensioen (defined benefit) regeling. Voor de verplichtingen in het kader van deze regeling is in de geconsolideerde balans een voorziening getroffen. De opgebouwde pensioen activa zijn gewaardeerd tegen actuele waarde. De verplichtingen zijn berekend op basis van actuariële calculaties, waarbij is gediscoteerd tegen toepasselijke discontovoet. Actuariële resultaten worden rechtstreeks verwerkt in het eigen vermogen als een mutatie in de overige reserves en als gevolg hiervan gepresenteerd in het totaalresultaat.

Vanaf 1 oktober 2006 is de bovengenoemde regeling gesloten waardoor geen nieuwe rechten meer worden opgebouwd. Vanaf dat moment is een nieuwe regeling van toepassing op basis van toegezegde-bijdrage (defined contribution). De verplichtingen in het kader van deze regeling zijn ondergebracht bij een verzekeringsmaatschappij.

Pensioenvoorzieningen

Nadere specificatie Pensioenvoorziening	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Groot-Brittannië	42.967	49.478
Nederland	10.825	10.980
Duitsland	5.507	5.396
Totaal	<u>59.299</u>	<u>65.854</u>

Pensioenvoorziening Groot-Brittannië

Bij het berekenen van de pensioenverplichtingen in Groot-Brittannië zijn actuariële grondslagen gehanteerd, waarbij gebruik is gemaakt van “projected unit credit method” en zijn gediscoteerd tegen 4,6%. Het netto tekort na correctie voor latente belastingen is separaat weergegeven.

Het BOCM PAULS pensioenplan is sinds 30 september 2006 gesloten, waardoor geen nieuwe rechten meer worden opgebouwd.

De belangrijkste uitgangspunten voor de actuariële berekening, de actuele waarde van de activa, een specificatie van de activa in activaklassen, de actuele waarde van de verplichtingen en het overschot/tekort ten opzichte van de waarde van de activa zijn hieronder weergegeven.

Uitgangspunten	31 december 2013	31 december 2012
Inflatie	3,3%	2,9%
Disconteringsvoet	4,6%	4,5%
Pensioenstijging (2,5%-5% Limited Price Indexation)	2,2%-3,2%	2,0%-2,8%
Salarisstijging	nvt	nvt

Op basis van de uitgangspunten met betrekking tot sterftekans is de gemiddeld verwachte leeftijd voor mannen 85,7 jaar en vrouwen 88,1 jaar.

	Rendement	Actuele waarde	Rendement	Actuele waarde
Aandelen	7,1%	37.304	7,1%	31.676
Fonds	7,1%	22.632	6,6%	15.165
Vastgoed	7,1%	8.996	6,6%	9.817
Index gerelateerde obligaties	3,6%	3.958	3,1%	14.860
Obligaties	4,6%	30.706	4,5%	28.561
Liquide middelen en overige activa	3,6%	10.315	3,1%	3.165
Overig		9.923		10.213
Totaal	5,85%	123.834	5,85%	113.457

Balans	31 december 2013	31 december 2012
Actuele waarde activa	123.834	113.457
Actuele waarde verplichtingen	-166.801	-162.935
Bruto tekort	-42.967	-49.478
Latente belasting	9.023	11.380
Netto tekort	-33.944	-38.098

Vanaf het moment van acquisitie is in het jaar 2012 een bedrag van € 10,8 miljoen (2012: € 0,66 miljoen) toegevoegd aan het pensioenplan. Toekomstige dotaties zullen worden gebaseerd op toekomstige actuariële berekeningen.

Het verloop van het tekort is als volgt weer te geven:

Verloopoverzicht	31 december 2013	31 december 2012
Tekort begin boekjaar	49.478	-
Tekort per overnamedatum	-	52.669
Financiële baten en lasten	-330	5
Dotaties	-10.802	-664
Actuarieel resultaat	4.879	-750
Koersverschillen	-258	-1.782
Tekort einde boekjaar	42.967	49.478

Specificatie financiële baten en lasten	31 december 2013	31 december 2012
Rendement op activa	6.577	7.288
Interest pensioen verplichtingen	-6.907	-7.283
	-330	5

Naar verwachting zal van de pensioenvoorzieningen een bedrag ter grootte van € 0,374 miljoen binnen één jaar worden afgewikkeld en zal een bedrag ter grootte van € 55,2 miljoen na meer dan vijf jaar worden afgewikkeld.

Pensioenvoorziening Duitsland

Bij de berekening van de voorziening in Duitsland zijn de volgende actuariële grondslagen gehanteerd:

Rekenrente	3,46%
Pensioenstijging	1,5%
Grondslagen berekening	Heubeck 2005G

De pensioenvoorziening in eigen beheer bedraagt € 5,5 miljoen. De verwachte looptijd van de verplichtingen is langer dan 5 jaar. Er zijn voor deze pensioenverplichting geen separate activa beschikbaar gesteld.

Pensioenvoorziening Nederland

In Nederland is een voorziening opgenomen voor toekomstige pensioenverplichtingen die het gevolg zijn van de acquisitie van Hendrix.

19 Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Borgstellingen/garanties

- Ten behoeve van de aankoop van handelsvoorraden en financiering van bedrijven zijn borgstellingen en bankgaranties afgegeven. De afgegeven borgstellingen en garanties bedragen € 4,7 miljoen.
- Ten behoeve van ForFarmers Netherlands B.V. is door ForFarmers B.V. een 403-verklaring afgegeven.
- Ten behoeve van ForFarmers Hendrix B.V. is door ForFarmers Netherlands B.V. een 403-verklaring afgegeven.
- Ten behoeve van het verkrijgen van BOCM PAULS zijn garanties afgegeven ad € 1,2 miljoen.

Huur- en leaseovereenkomsten

Ultimo 2013 bedroeg het totaal van langlopende verplichtingen € 15,9 miljoen. Het bedrag dat in 2014 vervalt bedraagt € 3,0 miljoen. Het bedrag van de verplichtingen die langer lopen dan 5 jaar bedraagt € 6,7 miljoen.

Inkoopverplichtingen

Ultimo 2013 bedroeg het totaal van niet in de balans opgenomen inkoopverplichtingen met betrekking tot grondstoffen € 128,3 miljoen. Dit bedrag heeft voor € 126,9 miljoen betrekking op leveringen in 2014.

Aangaande IT-onderhoud is er een niet in de balans opgenomen contractverplichting ten bedrage van € 1,0 miljoen voor het jaar 2014.

20 Financiële instrumenten

Algemeen

De in deze toelichting opgenomen gegevens verschaffen informatie die behulpzaam is bij het schatten van de omvang van risico's die verbonden zijn aan zowel de in de balans opgenomen als de niet in de balans opgenomen financiële instrumenten.

De primaire financiële instrumenten van de coöperatie, anders dan derivaten, dienen ter financiering van de operationele activiteiten van de coöperatie of vloeien direct uit deze activiteiten voort. Tevens gaat de coöperatie transacties aan in derivaten, met name renteswaps, om het renterisico af te dekken dat ontstaat uit de operationele- en financieringsactiviteiten van de coöperatie. Het beleid van de coöperatie is om niet te handelen in financiële instrumenten.

De belangrijkste risico's uit hoofde van de financiële instrumenten van de coöperatie zijn het kredietrisico, het liquiditeitsrisico, het kasstroomrisico en het prijsrisico bestaande uit het valuta-, rente- en marktrisico.

Kredietrisico

Kredietrisico's kunnen zich voordoen als contractpartijen van ForFarmers, zoals leveranciers of afnemers, hun contractuele verplichtingen niet nakomen. De contractpartijen worden op een aantal criteria beoordeeld. Desgewenst worden aanvullende afspraken gemaakt, waaronder het vastleggen van aanvullende zekerheden. Indien nodig en mogelijk worden risico's verzekerd. De correcte afwikkeling van de verplichtingen en de ontwikkelingen bij contractpartijen worden nauwgezet gevolgd. Door de moeilijke marktomstandigheden van de afgelopen jaren zijn de kredietrisico's in de varkens- en pluimveehouderij toegenomen.

ForFarmers treedt vroegtijdig in contact met contractpartijen waar de krediet- en liquiditeitsrisico's toenemen.

Liquiditeitsrisico

Het risico voor de groep dat toekomstige kasstromen verbonden aan een monetair financieel instrument fluctueren in omvang is minimaal. Hoewel de langlopende schulden variabel rentend zijn, is het liquiditeitsrisico middels het gebruik van swaps geminimaliseerd.

Prijsrisico

Valutarisico

Als gevolg van de acquisitie van de groepsmaatschappij BOCM PAULS, kan de balans van de coöperatie beïnvloed worden door koersverschillen tussen de Britse pond en de euro. De coöperatie heeft het beleid deze verschillen op de netto investering in buitenlandse eenheden niet af te dekken.

Renterisico

Door middel van renteswaps is een deel van de te betalen rente op de schuld aan kredietinstellingen tot en met 31 maart 2017 gefixeerd. Dit is van toepassing voor een bedrag van € 64 miljoen welke onderdeel uitmaakt van de totale financiering van € 120 miljoen van ForFarmers B.V die in 2011 is afgesloten en voor de financiering bij BOCMP PAULS ter hoogte van £ 40 miljoen. ForFarmers heeft het beleid renterisico's deels af te dekken. Hierbij wordt per hedge-instrument documentatie

opgesteld en past de coöperatie kostprijs hedge- accounting toe. Een uitgebreidere toelichting op de renteswaps is opgenomen in noot 17.

Reële waarde

De reële waarde van de in de balans en niet in de balans opgenomen financiële instrumenten van de groep luidt als volgt:

	2013		2012	
	Boekwaarde	Reële waarde	Boekwaarde	Reële waarde
Financiële activa:				
Financiële vaste activa	21.184	20.369	32.572	31.319
Vorderingen	249.019	249.019	340.947	340.947
Liquide middelen	146.870	146.870	81.169	81.169
TOTAAL	417.073	416.258	454.688	453.435
Financiële passiva:				
Langlopende schulden	129.251	124.280	156.268	150.258
Kortlopende schulden	217.092	217.092	235.570	235.570
TOTAAL	346.343	341.372	391.838	385.828
Niet in de balans opgenomen financiële instrumenten:				
Renteswaps		-1.360		-2.295
TOTAAL		-1.360		-2.295

De reële waarde van de financiële instrumenten is bepaald met behulp van beschikbare marktinformatie en schattingsmethoden. De volgende methoden en aannames zijn gebruikt bij de bepaling van de reële waarde van de financiële instrumenten:

Financiële vaste activa

De reële waarde van de vorderingen onder de financiële vaste activa is geschat aan de hand van de contante waarde van de toekomstige kasstromen tegen de geldende markttrente.

Liquide middelen, vorderingen en kortlopende schulden

Gezien de korte looptijd van deze instrumenten benadert de boekwaarde de waarde in het economisch verkeer.

Langlopende schulden

De marktwaarde van de langlopende schulden is geschat aan de hand van de contante waarde van de toekomstige kasstromen tegen de geldende markttrente.

Renteswaps

De waarde in het economische verkeer van deze financiële instrumenten bestaat uit het bedrag dat de groep zou ontvangen of betalen om deze contracten te beëindigen.

21 Omzet

De geografische verdeling van de omzet kan als volgt worden weergegeven.

	2013	Pro forma 2012	2012
Nederland	1.053.352	1.047.908	2.145.407
Duitsland	576.973	586.629	1.272.367
België	237.078	245.368	675.702
Groot Brittannië	727.304	656.417	1.061.131
Overige landen binnen EU	28.939	27.817	1.041.736
Overige landen buiten EU	1.245	131	420.980
Totaal omzet	2.624.891	2.564.270	6.617.323

De verdeling van de omzet per categorie kan als volgt worden weergegeven.

	2013	Pro forma 2012	2012
Mengvoer	2.176.951	2.062.937	1.638.817
Overige omzet	447.940	501.333	387.579
Totaal	2.624.891	2.564.270	2.026.396
Agrarische grondstoffen (Cefetra)	-	-	4.590.927
Totaal inclusief Cefetra	2.624.891	2.564.270	6.617.323

Uit de bovenstaande opstelling blijkt een daling van de omzet met € 4 miljard als gevolg van de verkoop van Cefetra.

De omzet van de coöperatie is gegroeid met 2,4% ten opzichte van de Pro forma 2012 cijfers. De omzet van de coöperatie in Nederland en Duitsland gaf een wisselend beeld. De afzet mengvoer liet in de rundveesector een stijging zien. De afzet in de varkenssector liet als gevolg van de krimp van het aantal dierplaatsen in deze sector een daling zien.

In Groot-Brittannië is de vraag naar mengvoer in 2013 hoog geweest, met name in de sectoren rundveehouderij en varkenshouderij. Ook in België is de stijging met name in deze sectoren gerealiseerd.

De omzet 2013 in Groot-Brittannië in constante valuta bedraagt € 775 miljoen.

22 Brutowinst

De brutowinst is vergeleken met de pro forma cijfers van 2012 met € 13,4 miljoen gedaald (bij constante koersen € 7,5 miljoen). Dit wordt verklaard door volumeafname in met name Nederland en margedruk in met name Duitsland en België. Daarnaast was er in 2012 een bijzonder positief inkoopresultaat.

De brutowinst ten opzichte van 2012 is gestegen van € 342 miljoen naar € 387 miljoen (13,2%) door het effect van de overnames en verkopen in 2012.

23 Personeelskosten

	2013	Pro forma 2012	2012
Lonen	103.350	105.269	78.182
Sociale lasten	14.208	14.979	11.223
Pensioen- en VUT-lasten	6.908	9.189	7.109
Totaal	124.466	129.437	96.514
Cefetra	-	-	13.299
Totaal inclusief Cefetra	124.466	129.437	109.813

De personeelskosten 2012 exclusief de verkochte activiteiten van Cefetra bedragen € 95,8 miljoen. De stijging wordt met name veroorzaakt door de acquisities van Hendrix (per 1 april 2012) en BOCM PAULS (per 1 juli 2012) die in 2013 voor het volledige jaar zijn opgenomen.

Totaal aantal medewerkers ultimo boekjaar

Omgerekend naar volledige dienstverbanden

	2013	2012
Logistiek	1.153	1.366
Commercieel	715	591
Overig	346	237
	2.214	2.194
Verloop per jaar		
Begin boekjaar	2.194	884
Acquisities	-	1.566
Verkoop Cefetra	-	-216
	2.194	2.234
Indiensttredingen	237	138
Uitdiensttredingen	-217	-178
Eind boekjaar	2.214	2.194

Van het aantal werknemers waren er 1.386 (2012: 1.342) buiten Nederland werkzaam, deze werken in de afdelingen logistiek (898), commercieel (326) en overig (162).

Bezoldigingen

In 2013 bedroeg de bezoldiging van (oud-) leden van de Raad van Commissarissen van Coöperatie FromFarmers U.A. € 71 duizend (2012: € 111 duizend).

In de totale bezoldiging van commissarissen over 2013 is een bedrag van € nihil opgenomen aan crisisheffing die de groep over het boekjaar 2013 aan de fiscus verschuldigd is (2012: € nihil).

Inzake de bezoldiging van het bestuur heeft de coöperatie gebruik gemaakt van de "vrijstelling vermelding bezoldiging bestuurders" op grond van artikel 383 lid 1 Titel 9 BW 2.

Gedurende 2013 werd het bestuur van de coöperatie gevormd door één persoon.

24 Afschrijvingen

	2013	2012
Materiële vaste activa	18.855	15.726
Bijzondere waardeverminderingen materiële vaste activa	2.062	-
Goodwill en overige immateriële vaste activa	4.949	2.634
Totaal	25.866	18.360
Cefetra	-	1.060
Totaal inclusief Cefetra	25.866	19.420

De afschrijving op de goodwill en overige immateriële vaste activa heeft betrekking op de in 2012 uitgevoerde acquisities. Op basis van de purchase accounting methode zijn de verschillende te onderscheiden categorieën immateriële vaste activa geïdentificeerd en gewaardeerd. In de materiële vaste activa is eveneens een bedrag opgenomen in verband met de herwaardering van de activa na de overnames. De bijzondere waardevermindering betreft de afwaardering van niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbare activa.

25 Overige bedrijfskosten

	2013	2012
Onderhoud en reparaties	54.980	41.277
Transportmiddelen	29.158	22.840
Vrachtkosten derden	41.500	36.436
Verkoopkosten	8.311	6.438
Overige personeelskosten	21.485	13.554
Overige bedrijfskosten	46.662	31.575
Totaal	202.096	152.120
Cefetra	-	5.979
Totaal inclusief Cefetra	202.096	158.099

De belangrijkste verschillen in de overige bedrijfskosten worden veroorzaakt door de acquisitie van Hendrix (per 1 april 2012) en BOCM PAULS (per 1 juli 2012).

De in de jaarrekening verantwoorde accountants- en advieskosten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2013	2012
Onderzoek jaarrekening Ernst & Young Accountants LLP	603	1.007
Adviesdiensten EY	211	1.155
Onderzoek jaarrekening andere accountants	15	162
Adviesdiensten overige controlerende accountants	43	55
Totaal	872	2.379

26 Rentebaten

	2013	2012
Rentebaten verbonden partijen	6	7
Rentebaten derden	2.601	2.786
Totaal	2.607	2.793

27 Rentelasten

	2013	2012
Rentelasten derden	4.901	4.469
Totaal	4.901	4.469
Rentelasten derden bij Cefetra	-	5.793
Totaal inclusief Cefetra	4.901	10.262

De toename van de rentelasten is het gevolg van een volledig jaar financiering bij de coöperatie ten behoeve van de acquisitie van Hendrix. Verder zijn de rentelasten gestegen als gevolg van het consolideren van de rentelasten over 12 maanden versus 6 maanden in 2012 bij BOCM PAULS.

28 Belastingen

In 2013 is de effectieve belastingdruk 27,0% (2012: 19,1 %) van het resultaat voor belastingen.

De afwijking van de nominale Nederlandse belastingdruk van 25% wordt met name veroorzaakt door verschillen in belastingtarieven in de landen waar vennootschappen van ForFarmers gevestigd zijn en het aandeel van het transactieresultaat in het resultaat.

	2013	2012
Resultaat gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen	42.023	68.861
Resultaat deelnemingen	-1.795	-13.427
	40.228	55.434
<i>Aansluiting belastingdruk</i>		
Reguliere vennootschapsbelasting 25%	10.506	17.215
Resultaat deelnemingen	-449	-3.357
Innovatiebox	-825	-1.109
Verschil niet aftrekbare kosten	1.629	453
Geen verliesverrekening coöperatie	230	61
Overige verschillen	242	67
Totaal	11.333	13.331
Cefetra	-	-198
Totaal inclusief Cefetra	11.333	13.133
Effectieve belastingdruk	27,0%	19,1%

De acute belastinglast bedraagt € 9,4 miljoen.

Het verloop van de belastinglatenties luidt als volgt:

	Latente belastingvorderingen	Voorziening belastinglatentie
Boekwaarde per begin boekjaar 2013	19.113	20.863
Dotaties	2.417	1.170
Aanwending	-4.080	-963
Koersverschillen	-278	-255
Herclassificatie	-2.973	-2.973
Aanpassing goodwill	-993	-
Herclassificatie naar acute belastingen	1.763	-
Aanpassing belastingtarief Groot-Brittannië	-	-1.378
Overige	-	-213
Boekwaarde per einde boekjaar 2013	14.969	16.251

De belangrijkste componenten van de latente belastingverplichtingen betreffen de pensioenverplichting in Groot-Brittannië alsmede de gevolgen van de reële waarde aanpassingen van de activa en passiva ten gevolge van de acquisities.

29 Resultaat deelnemingen

Transactieresultaat verkoop bedrijfsonderdelen	1.608	12.805
Overige deelnemingen	187	393
Resultaat deelnemingen Cefetra	-	229
Totaal	1.795	13.427

30 Aandeel van derden

Dit betreft het aandeel in het resultaat van de coöperatie van de minderheidsaandeelhouders in de dochtermaatschappijen ForFarmers B.V. (25,9%), ForFarmers Thesing (40%) en Leaffield Feeds Ltd. (24%).

31 Verbonden partijen

De in 2013 uitgevoerde operationele transacties met verbonden partijen hebben “at arms length” plaatsgevonden. De toezichhouders en leden van de ledenraad van Coöperatie FromFarmers U.A. hebben in het afgelopen jaar geen belemmeringen ondervonden in het uitvoeren van hun taken als gevolg van door hen gedane transacties.

De lening aan de voormalig statutaire directie en medewerkers, als beschreven in noot 4, hebben plaatsgevonden op basis van het door de Raad van Commissarissen goedgekeurde beleid ter zake. De lening aan de voormalig statutaire directie is vanaf 1 januari 2014 rentedragend en is begin januari 2014 afgelost.

Als onderdeel van de acquisitie van BOCM PAULS is met de voormalige aandeelhouders afgesproken dat zij recht hebben op de verkoopopbrengst van een aantal locaties die op dit moment niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar zijn. Alle rechten en verplichtingen voortvloeiende uit de verkoop zijn voor rekening van de voormalige aandeelhouders, waarvan één persoon zitting heeft in de huidige directie van ForFarmers B.V. Deze activa zijn niet gewaardeerd in de balans.

32 Gebeurtenissen na balansdatum

Acquisitie HST Feeds Ltd.

De coöperatie heeft op 3 februari 2014 100% van het aandelenkapitaal van HST Feeds Ltd. overgenomen. HST Feeds Ltd. heeft haar hoofdkantoor in Crewe in Groot-Brittannië en verkoopt ongeveer 140.000 ton rundvee- en pluimveemengvoer in het noordwesten van Engeland. HST Feeds Ltd. wordt onderdeel van BOCM PAULS, de ForFarmers Business Unit in Groot-Brittannië. De betaalde prijs is gebaseerd op een ondernemingswaarde van € 15 miljoen, inclusief liquide middelen.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Algemene grondslagen

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Kasstromen in vreemde valuta zijn opgenomen tegen de koers van de transactie. Koersverschillen inzake geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten. Transacties waarbij geen ruil van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van de leasetermijnen uit hoofde van het financiële leasecontract zijn voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

De kasstroom uit operationele activiteiten bedraagt in 2013 € 54,9 miljoen positief (2012: € 48,1 miljoen positief). De stijging van de operationele kasstroom wordt vooral veroorzaakt door een afname van de voorraden.

De kasstroom uit investeringsactiviteiten is in 2013 € 49,7 miljoen positief (2012: € 160,0 miljoen negatief). In de kasstroom uit investeringsactiviteiten in 2012 is een bedrag opgenomen van € 130,8 miljoen in verband met de investeringsuitgaven van de acquisities. Daarnaast is het bedrag uit hoofde van de verkochte deelneming van € 77,5 miljoen ontvangen.

De kasstroom uit financieringsactiviteiten is in 2013 € 38,5 miljoen negatief (2012: € 111,6 miljoen positief). In verband met de uitgevoerde en toekomstige acquisities heeft ForFarmers in 2011 een kredietfaciliteit met ABN AMRO Bank en Rabobank afgesloten. Verdere detaillering hieromtrent is opgenomen in noot 17 van de toelichting op de geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening. In 2013 heeft ForFarmers voor een bedrag van € 64,0 miljoen gebruik gemaakt van deze faciliteit. BOCM PAULS heeft ter financiering van haar activiteiten in 2011 een kredietfaciliteit gesloten met Lloyds Banking Group.

Ultimo 2013 heeft BOCM PAULS voor een bedrag van € 70,0 miljoen opgenomen uit deze faciliteit. Het overige deel van de ontvangsten uit de langlopende schulden en bankkrediet wordt veroorzaakt door de mutatie in de kortlopende schulden aan kredietinstellingen.

Enkelvoudige jaarrekening

Enkelvoudige balans

In € x 1.000, voor resultaatbestemming

ACTIVA	<u>31.12.2013</u>	<u>31.12.2012</u>
VASTE ACTIVA		
Financiële vaste activa		
Deelnemingen	(1) 250.888	266.341
Totaal vaste activa	<u>250.888</u>	<u>266.341</u>
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorderingen		
Vorderingen op groepsmaatschappijen	(2) -	249
Belastingen en sociale premies	81	-
	<u>81</u>	<u>249</u>
Liquide middelen	30	253
Totaal vlottende activa	111	502
TOTAAL ACTIVA	<u>250.999</u>	<u>266.843</u>

In € x 1000

PASSIVA	<u>31.12.2013</u>	<u>31.12.2012</u>
EIGEN VERMOGEN		
Participatiereserve	145.639	143.491
Uitkeringsreserve	-	-
Wettelijke reserves	1.944	3.906
Overige reserves	80.262	75.477
Winst na belasting lopend boekjaar	22.155	43.223
Eigen vermogen	(3) <u>250.000</u>	<u>266.097</u>
 KORTLOPENDE SCHULDEN		
Schulden aan groepsmaatschappijen	(2) 870	694
Overige schulden en overlopende passiva	129	52
	<u>999</u>	<u>746</u>
 TOTAAL PASSIVA	 <u>250.999</u>	 <u>266.843</u>

Enkelvoudige winst-en-verliesrekening

In € x 1.000

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Resultaat exclusief resultaten deelnemingen na belastingen	-921	-245
Resultaat deelnemingen	23.076	43.468
Resultaat na belastingen	<u>22.155</u>	<u>43.223</u>

Grondslagen en toelichting bij de enkelvoudige balans en winst-en-verliesrekening

(Voor waardering en resultaatbepaling)

Algemeen

Voor de grondslagen en toelichting bij de enkelvoudige balans en winst-en-verliesrekening wordt verwezen naar de grondslagen en toelichting bij de geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening.

Bij het opmaken van de enkelvoudige winst-en-verliesrekening is artikel 2:402 BW toegepast.

Alle bedragen luiden in € x 1.000, tenzij anders vermeld.

1 Financiële vaste activa: deelnemingen

Boekwaarde begin 2012	242.351
Resultaat deelnemingen	43.468
Ontvangen dividend	-5.570
Conversie participatiereserve in certificaten	-14.639
Actuariële resultaten	476
Overige mutaties	255
Boekwaarde begin 2013	<u>266.341</u>
Resultaat deelnemingen	23.076
Ontvangen dividend	-9.773
Conversie participatiereserve in certificaten	-25.690
Actuariële resultaten	-2.958
Aanpassing belastingtarief	-660
Koersverschillen deelnemingen	-305
Ver/(in)koop eigen aandelen ForFarmers B.V.	1.321
Mutatie a.g.v. wijziging in belang ForFarmers B.V.	-464
Boekwaarde eind 2013	<u>250.888</u>

2 Vorderingen en schulden aan groepsmaatschappijen

De vorderingen en schulden aan groepsmaatschappijen zijn kortlopend.

3 Eigen vermogen

Voor een uitsplitsing van het eigen vermogen verwijzen wij naar de toelichting op de geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening op pagina 32.

4 Kredietfaciliteiten

Coöperatie FromFarmers U.A. beschikt niet over kredietfaciliteiten.

5 Personeel

De organisatie heeft in 2013 geen medewerkers in dienst (2012: nihil).

Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

Coöperatie FromFarmers U.A. heeft geen “niet uit de balans blijkende verplichtingen”.

Belangrijkste dochterondernemingen, joint ventures en deelnemingen per einde boekjaar

	Statutaire vestigingsplaats	Deelnemingsperc ⁽³⁾
Nederland		
ForFarmers B.V.	Lochem	74,1%
ForFarmers Netherlands B.V.	Lochem	100%
FarmFeed Hedimix B.V.	Lochem	100%
FF Logistics B.V.	Lochem	100%
ForFarmers Hendrix B.V.	Lochem	100%
PoultryPlus B.V. (voorheen Opfok De KuikenaeR B.V.)	Lochem	100%
Reudink B.V.	Lochem	100%
Stimulan B.V.	Boxmeer	100%
Duitsland		
ForFarmers GmbH	Vechta-Langförden	100%
ForFarmers Langförden GmbH	Vechta-Langförden	100%
ForFarmers BM GmbH ⁽¹⁾	Rapshagen	87,5%
ForFarmers Hamburg GmbH & Co. KG	Vechta-Langförden	100%
ForFarmers Thesing Mischfutter GmbH & Co. KG	Rees	60%
HaBeMa Futtermittel Produktions-und Umschlagsgesellschaft GmbH & Co. KG ⁽²⁾	Hamburg	50%
Hendrix Illesch GmbH	Beelitz	100%
Hendrix UTD GmbH	Goch	100%
Pavo Pferdenahrung GmbH	Goch	100%
België		
ForFarmers Belgium bvba	Ingelmunster	100%
ForFarmers Finance International bvba	Ingelmunster	100%
Groot-Brittannië		
Agricola Group Ltd.	Ipswich, Suffolk	100%
Agricola Holdings Ltd.	Ipswich, Suffolk	100%
BOCM PAULS Ltd.	Ipswich, Suffolk	100%
Dairy Direct Ltd.	Bury St Edmunds, Suffolk	100%
ForFarmers UK Ltd.	Ipswich, Suffolk	100%
Leafield Feeds Ltd.	Wakefield	76%
Overige landen		
ForFarmers Finance Ltd.	Limassol, Cyprus	100%

(1) De deelneming ForFarmers BM GmbH is voor 100% in de consolidatie opgenomen vanwege het economische eigendom.

(2) Deze joint venture is voor 50% meegeconsolideerd.

(3) Met uitzondering van het belang in ForFarmers B.V. geeft bovenstaande tabel het belang van ForFarmers B.V. in haar dochtermaatschappijen weer.

Ondertekening van de jaarrekening

Lochem, 24 maart 2014

Directie *

De heer J.W. Eggink, voorzitter bestuur a.i.

De heer J. Markink, bestuurder a.i.

Raad van commissarissen

De heer J. Markink, voorzitter

De heer J.W. Eggink, secretaris/vicevoorzitter

Mevrouw J.W. Addink-Berendsen

* De directie is tijdelijk belast met de bestuurstaken tot het moment van invoering van de nieuwe statuten

Overige gegevens

Aansprakelijkheid

Artikel 11 van de statuten luidt als volgt:

Elke aansprakelijkheid van de leden voor een tekort van de coöperatie bij ontbinding wordt uitgesloten. Hetzelfde geldt voor tussentijdse tekorten.

Bestemming van het resultaat

De statuten van de coöperatie bevatten de volgende bepalingen inzake de bestemming van het resultaat.

Artikel 25, lid 7,8 en 9 luiden als volgt:

7. Van het resultaat over enig boekjaar behaald, worden aan de participatiereserve de toevoegingen gedaan overeenkomstig het bepaalde in artikel 26 ("ledenparticipatie in het vermogen van de coöperatie") van deze statuten.

8. Indien na toepassing van lid 7 een winstbedrag resteert, staat dit ter beschikking van de ledenraad. Indien de ledenraad besluit tot uitkering van winst, geschiedt die uitkering aan de leden op de grondslagen als bedoeld in de voorlaatste zin van artikel 33 van deze statuten.

9. De algemene directie kan, na goedkeuring door de Raad van Commissarissen, ten aanzien van de besteding van het in het vorige lid van dit artikel genoemde resterende gedeelte van de winst aan de ledenraad voorstellen doen.

De bestemming van het resultaat kan nog niet in exacte bedragen worden vastgesteld. Mede bepalend hiervoor is het aantal certificaten van aandelen ForFarmers B.V. dat Coöperatie FromFarmers U.A. op 15 april 2014 bezit. Dit is de datum die bepalend is voor dividenduitkering. Door conversie van participatierekeningen in certificaten ForFarmers B.V. neemt het saldo van de participatierekeningen af. Het aantal certificaten ForFarmers B.V. dat de coöperatie bezit neemt met eenzelfde getal af. Per 31 december 2013 heeft van de participatierekeningen conversie plaatsgevonden in 21.556.650 (ultimo 2012: 13.182.531) certificaten ForFarmers B.V., dat is 20,4% van het aantal uitstaande certificaten ForFarmers B.V.

Directie en Raad van Commissarissen stellen de volgende verdeling van het resultaat over 2013 voor. Een bedrag ter grootte van afgerond € 0,14 per certificaat zal worden toegevoegd aan de uitkeringsreserve als vermogensvergoeding over de participatierekeningen. Voorgesteld wordt het gehele saldo van de uitkeringsreserve betaalbaar te stellen. Op basis van de stand van de participatierekeningen per 31 december 2013 zou deze uitkering € 5.232.000 bedragen.

Daarnaast wordt voorgesteld een bedrag ter grootte van € 3.829.000 uit te keren als resultaatuitkering, waarbij de uitkeringsgrondslag wordt gevormd door de in 2013 benutte voerequivalenten. Dit bedrag is vastgesteld door de van ForFarmers B.V. te ontvangen dividenduitkering ad € 5.450.000 te verminderen met kosten ad € 921.000 die de coöperatie in 2013 heeft gemaakt alsmede de gebudgetteerde kosten voor 2014 ad € 700.000.

Het restant van het resultaat van het boekjaar wordt toegevoegd aan de overige reserves.

Op basis van de stand van de participatierekeningen per 31 december 2013 en het verwachte dividend van ForFarmers B.V. wordt aan de ledenraad, met goedkeuring van de Raad van Commissarissen, voorgesteld het resultaat over 2013 als volgt te verdelen.

Voorgestelde bestemming resultaat na belastingen

In € x 1.000	2013	2012
Toevoeging aan uitkeringsreserve	5.232	4.242
Resultaatuiterkering	3.829	5.528
Toevoeging aan overige reserves	13.094	33.929
Resultaat na belastingen	22.155	43.699
Effect stelselwijziging		-476
Resultaat na belastingen en na stelselwijziging	22.155	43.223

Het effect van de stelselwijziging inzake pensioenen leidt niet tot een aanpassing van de bestemming van het resultaat 2012. Dit is nader toegelicht op pagina 12.

Dit voorstel is nog niet in de jaarrekening verwerkt.

Gebeurtenissen na balansdatum

Acquisitie HST Feeds Ltd.

De coöperatie heeft op 3 februari 2014 100% van het aandelenkapitaal van HST Feeds Ltd. overgenomen. HST Feeds Ltd. heeft haar hoofdkantoor in Crewe in Groot-Brittannië en verkoopt ongeveer 140.000 ton rundvee- en pluimveemengvoer in het noordwesten van Engeland. HST Feeds Ltd. wordt onderdeel van BOCM PAULS, de ForFarmers Business Unit in Engeland. De betaalde prijs is gebaseerd op een ondernemingswaarde van € 15 miljoen, inclusief liquide middelen.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Raad van Commissarissen van Coöperatie FromFarmers U.A.

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de jaarrekening 2013, zoals opgenomen in dit rapport op pagina 7 tot en met pagina 59, van Coöperatie FromFarmers U.A. te Lochem gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2013 en de geconsolideerde en enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2013 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de coöperatie is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking, die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de coöperatie. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de coöperatie gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Coöperatie FromFarmers U.A. per 31 december 2013 en van het resultaat over 2013 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Zwolle, 24 maart 2014

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. A.E. Wijnsma RA

from
farmers